

art3

BASS FEST+2018

s. 5

Umenie na báze vzťahovej estetiky

s. 12-15

Adam Marec v Hong Kongu

s. 16-17

Múzy majú opäť voľnú ruku

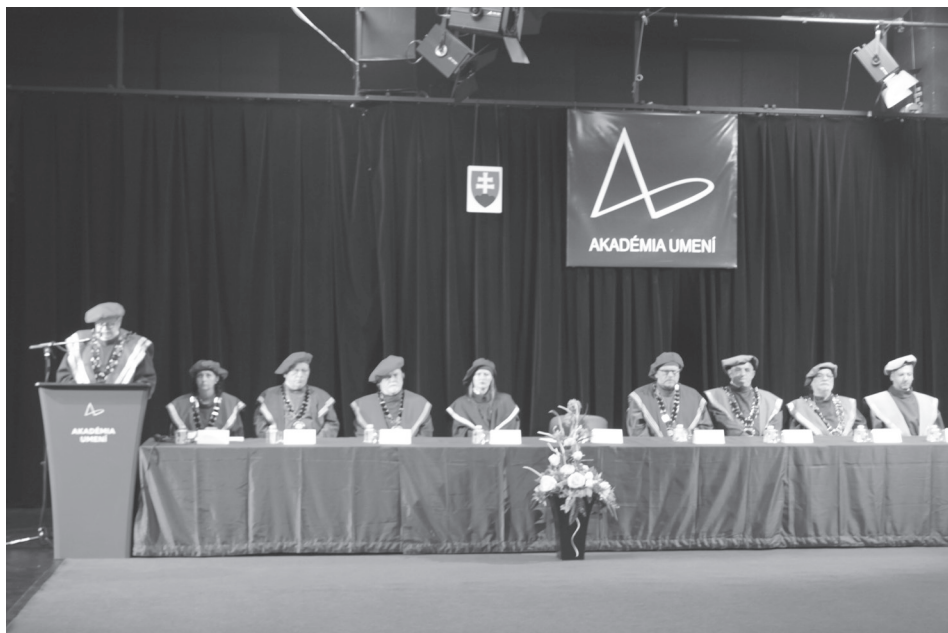
Z otvorenia akademického roka 2018/19

Vstup do 21. akademického roka Akadémie umení v divadelnom štúdiu FDU mal všetko, čo mal mať. Iste, je to oficiálne otvorenie, popravde sa však niektoré aktivity v škole rozbehli už skôr, napríklad fakulta výtvarných umení začala s výučbou už 17. septembra.

V duchu tradície sa otvorenie akademického roka 2018 – 2019 v prvý októbrový deň, ktoré so šarmom sebe vlastným odmoderovala prorektorka pre oblasť umenia, zahraničné vzťahy a edičnú činnosť AU doc. MgA. Jana Škvarková, ArtD., vyznačovalo dôstojnou spoločenskou úrovňou. S príhovorom (uverejňujeme ho v plnom znení) sa na auditorium obrátil rektor AU prof. PaedDr. MgA. et Mgr. Vojtech Didi. (na obr. dolu)

V auditórii nechýbal primátor Banskej Bystrice MUDr. Ján Nosko, vedúci regionálnej kancelárie prezidenta v Banskej Bystrici Ing. Stanislav Líška, predsedníčka Správnej rady AU doc. Ing. Mária Seková, PhD., predstavitelia slovenských vysokých škôl, zástupcovia kultúrnej obce, spolupracujúci s našou školou a ďalší hostia, ktorí si zgustli aj na zaujímavom rámcovom programe. Skrátka a dobre, múzy majú po roku opäť voľnú ruku...

(ba), foto (vb)

Slávnostný príhovor rektora Akadémie umení v Banskej Bystrici pri príležitosti slávnostného otvorenia akademického roka 2018/2019

Vaša magnificencia, spektaklarity, honorability, ctení hostia, milí študenti, vážená akademická obec, schádzame sa tu dnes, aby sme slávnostne otvorili nový akademický rok 2018/2019. Hovoríme: slávnostne, lebo to slávnosť naozaj je. Ludstvo od nepamäti pridávalo slávnostný, ale často aj magický, mýtický, inokedy ontologický význam začiatočnému, prelomovému bodu medzi dvomi obdobiami: niečo končí a niečo začína. A to čo začína žiť novým životom, čo je predelom – to je iniciácia. Iniciačný moment nesieme hlboko v sebe zakorenený. Pamätáme sa na svoj prvý deň v škole. Tam, kde je prítomný aj náboženský moment spomíname si na svoje prvé sväté prijímanie, birmovku, konfirmáciu. Spomíname si, kedy sme boli prijatí do sveta dospelých, spomíname si na iniciačné obraty, premeny, zmeny ako na svojráznu alchymiu. Áno, jedna substancia sa alchymicky mení na inú: mušt sa mení na víno, kvas vykysne do chlebového cesta, z chlapca sa stane muž, z učňa tovariš a z tovariša majster. Tento iniciačný moment premeny substancie z jednej na druhú, z kvasu do vyzretia – vyvoláva v nás vždy potrebu rituálnej oslavy. Iste si spomíname na hostiny, ktoré nám rodičia usporiadali pri takýchto okamihoch nových začiatkov: každá kultúra ľudskej civilizácie postupuje podobne: oslavuje a usporadúva hostiny keď sa dostáva k okamihu iniciačného obradu, iniciačnej premeny. Tak aj my, milí kolegovia, drahí akademici, z dnešného dňa sme si urobili oslavu, slávnosť, hostinu. Lebo nastupujeme do nového akademického roka. Pre mnohých z nás je to len jeden z akademických rokov, ktoré trávime na našej alma mater. No nezabúdame – a hlavne im patrí dnešná duchovná hostina, dnešná slávnosť – že pre mnohých toto bude okamih, kedy vstúpili do nového sveta. Študenti, ktorí nastupujú do prvého ročníka budú si dnešný deň a dnešný akademický rok pamätať ako moment, kedy sa im otvorila nová brána sveta. Sveta, do ktorého vstupujú v túžbe po poznaní a chuťou po umeleckom remesle. Pre mnohých z nich sa dnes skončí veľký mladický žúr a začnú žiť životom,

pre ktorý sa narodili. Začnú žiť životom profesionálneho naplnenia ich talentu pre hudbu, výtvarné umenie, divadlo a film. Tu je tá brána nového sveta, toto je ten okamih, kedy tou pomyselnou bránou vstupujú dnu.

Veľký nemecký básnik Friedrich Hölderlin vo svojej básni Mladým básnikom prirovnáva umeleckú tvorbu ku kvasu, zreniu a veku mládenca; až po čase, tá hmota a ten duch, ktorý sa skrýva v jednom mladom človeku, a ktorý dostal od Boha do vienka v podobe talentu, bude možné priviesť k posvätnému umeleckému dielu. Aj umelecké remeslo je obdobím, ktoré má svoj iniciačný moment, svoju fázu zrenia a konečne podobu vyzretého diela.

Vážení hostia, ctená akademická obec, dámy a páni! Dovoľte mi vyzdvihnúť dôležitosť umenia v živote človeka. Nedávno som čítal túto úvahu: „Básnik skrýva preplakané noci medzi metaforami vo veršoch, maliar tancujúcim štetcom vydáva zo svojej duše súženie v pochmúrnych tmavých farbách, hudobník premení melanchóliu na melódiu. Každý z nich si hľadá iný spôsob úniku z tohto neobyčajne obyčajného sveta. A tak sa rodí umenie v rôznych formách.

Všetci sa na seba dívame z diaľky cez masky, ktoré si každé ráno nasadzujeme na tvár. Myslíme si, že nás ochránia pred ľuďmi, ktorí, ak by vedeli, čo zahaľuje maska, zneužili by to proti nám. Našli by spôsob, ako nám ublížiť. Dialka vzniká následkom ukrývania nášho skutočného ja. Aj keď sa nás niekto takmer dotýka, cítime jeho dych na koži, môže byť míle vzdialený od tajomstiev našich myšlienok. Sú v našom živote jedinci, ktorým umožníme, či už dobrovoľne alebo nedobrovoľne, preniknúť do nás. Vidia, čo je skryté za maskou. Človek brániaci sa bolesti. Ale práve tragédia je najlepším námetom pre umenie.

Nemyslite si však, že ideou umenia je iba utrpenie. Veď aj eufória sa dá vyjadriť mnohými spôsobmi. Máme možnosť vidieť nespočetné množstvo príkladov. No z môjho pohľadu je lepšie ukazovať svetu usmiatu tvár a slzy si nechať pre seba. A práve preto je pre mňa umenie, konkrétne tvorba poézie a prózy,

tak veľmi dôležité. Pretože tam majú moje pochmúrne myšlienky možnosť odhaliť sa. S mĺňajúcim sa atramentom z pera, ktorým píšem verše, sa postupne uvoľňuje súženie a nepríjemná hrča v mojom hrdle.

Zaujala ma definícia, že umenie nie je určené na pochopenie. Často sa zamýšľame: „Čo tým chcel básnik povedať?“ V tom je práve to čaro. Niekedy len samotný autor tuší, čo sa v jeho diela ukrýva. Niekedy ani on sám.

Dovoľm si povedať, že je zaujímavou otázkou, či umenie dokáže zmeniť človeka ako takého. Som toho názoru, že jednoznačne ovplyvňuje jeho pocity a vnímanie reality. Je však otázne, či dokáže zmeniť násilníka na mierumilovného človeka. Alebo nenávisť na lásku. Aj keď medzi láskou a nenávisťou je veľmi tenká hranica.

Na záver mi dovoľte pripomenúť najdôležitejšie. Bez umenia by bol život človeka chabý a všedný. Veď umenie dokáže vyplniť pustotu v našich srdciach, zafarbujú čierno-biely svet farbami dúhy. A taktiež ďakujem umeniu za obohatenie môjho života, úkryt pred bolesťou a pochopenie, ktoré mi nie je dopriate zo strany ľudí.“

Vitajte, kolegovia, vitajte noví kolegovia, učni, tovariši i majstri umenia na dnešnej slávnosti. Prechádzame bránou nového roka, prechádzame bránou nového sveta: tento okamih je iniciáciou pre nás všetkých: nového obdobia, nového kvasu a zrenia, z ktorého vyzreje to – bez čoho nedokážeme žiť: umenie. Vivat academia, vivant profesores!

Artorium opäť v širšom formáte

Jeseň na našej akademickej pôde by sa nezaobišla bez tradičných podujatí, pod ktoré sa podpisujú pedagógovia a študenti fakulty dramatických umení. 10. – 15. októbra nás čaká 9. ročník festivalu Artorium 2018.

Aj keď tento festival nepodporil Fond na podporu umenia, rozhodli sa pokračovať v tradícii vlastnými silami, veď divadlom ožije nielen škola, ale aj mesto Banská Bystrica. Budú prezentované študentské predstavenia, tvorba mladých talentovaných umelcov, ale aj našich pedagógov.

Hostia zo Srbska a Poľska

ARTORIUM sa uskutoční v rozšírenom formáte oproti vlaňajšku, kedy sa musel zaobiť bez medzinárodnej účasti. Tentoraz dostali organizátori prísľub účasti zo Srbska i Poľska. Akadémia umení verí, že spoločne so zahraničnými účastníkmi vytvorí výbornú atmosféru v meste Banská Bystrica, ale aj v divadle a ponúkne to najlepšie z fakulty dramatických umení.

Projekt ARTORIUM sa uskutoční sa v priestoroch fakulty a v uliciach mesta. Je venovaný prezentácii najmä divadelných inscenácií, ktoré našťudovali

študenti AU, režiséri, dramaturgovia či herci v spolupráci s pedagógmi školy. Festival ARTORIUM ponúka tvorivý priestor študentom, pedagógom a umeleckej obci mesta na konfrontáciu a percepciu umeleckej tvorby rôznych žánrov, ktorá vznikla na pôde Akadémie umení v Banskej Bystrici. Zámerom Fakulty dramatických umení ako hlavného usporiadateľa projektu je ponúknuť mladým ľuďom priestor na umeleckú tvorbu, na jej prezentáciu a konfrontáciu tvorivých postupov a prezentácií výsledkov širokej odbornej ale i laickej verejnosti.

(ba)

O premiérach aj s dôvetkom

Milovníci dramatického umenia si do konca tohto roku prídu na svoje, lepšie povedané na premiéry.

Tajovský, Cíger-Hronský i Stodola

Už 5. októbra uviedlo Divadlo Alexandra Duchnoviča v Prešove premiéru hry Sľuby od Jozefa Gregora Tajovského, ktorú v rusínskom jazyku našťudoval režisér Matúš Ol'ha. Do tohto dialektu ju preložil bývalý riaditeľ tohto divadla Jaroslav Sisák. Pikantériou je, že režisér Ol'ha sa musel vysporiadať s tým, že hneď niekoľko herečiek sa v priebehu priprav ocitlo v pozhnamom stave... Inscenácia nesie našu pečať aj zásluhou scény Jaroslava Daubravu a hudby Pavla Janíčka.

10. októbra bola na programe Divadla FDU na Hornej ulici inscenácia hry Ako Mak. Ide o adaptáciu sociálno-psychologického románu Jozefa Cígera-Hronského

ho Jozef Mak a na svoje konto si ju ako doktorandský projekt pripíše absolventka katedry dramaturgie, réžie a teatrologie FDU AU Petra Kovalčíková.

5. decembra sa staneme svedkami historického aktu v podobe projektu Občianskeho združenia Národné divadlo Banská Bystrica, ktoré uvedie Stodolu hru Bačova žena. Ako nám prezradil Matúš Ol'ha – ktorý dlhodobo presadzuje svoj zámer etablovať v meste pod Urpínom stálu profesionálnu scénu, pre ktorý inicioval aj založenie uvedeného subjektu – združenie sa dočkalo finančného príspevku od kultúrnej komisie mesta, čo pokryje náklady na prenájom sály. A s hrou Silvie Kováčikovej Hra na Ľuda Ondrejova, ktorú so študentmi AU tento režisér našťudoval, by mal hostovať niekedy v budúcom roku na doskách Radošinského divadla v Bratislave.

Pedagóg – poslanec?

K prorektorovi Matúšovi Ol'hovi ešte malý dôvetok. V uplynulých týždňoch totiž usilovne zbieral podpisy potenciálnych voličov v blížiacich sa komunálnych voľbách, keďže ako nezávislý kandidát na poslanca banskobystričského mestského zastupiteľstva za centrálnu zónu ich potreboval do 11. septembra vyzbierať päťsto. A ako prenikajú šumy zo zákulisia, nezostane jediným kandidátom z pedagogického zboru Akadémie umení...

(ben)

BASS FEST+2018

Ďalší ročník medzinárodných interpretačných kurzov, seminárov a koncertov BASS FEST+2018 sa konal 4. – 6. októbra 2018 na Fakulte múzických umení Akadémie umení v Banskej Bystrici (v čase 8. – 19. hod.).

Interpretačná súťaž K. D. Von Dittersdorfa

Popri 9. ročníku medzinárodných interpretačných kurzov BASS FEST+2018 pripravili organizátori i medzinárodnú kontrabasovú interpretačnú súťaž K. D. von Dittersdorfa – 3. októbra 2018 (8. ročník), ktorá je organizovaná Slovak Double Bass Clubom. Je určená pre všetkých kontrabasistov, žiakov, študentov základných umeleckých škôl, konzervatórií, hudobných akadémií a univerzít. Počas siedmich ročníkov existencie súťaže sa v jednotlivých kategóriách zúčastnilo viac ako 150 súťažiacich zo základných umeleckých škôl, konzervatórií a vysokých umeleckých škôl a akadémií z 12 krajín Európy (Slovensko, Česká republika, Poľsko, Maďarsko, Srbsko, Bulharsko, Turecko, Rusko, Mongolsko, Čína, Švajčiarsko a i.). V dvoch kategóriách je povinnosťou predviesť povinnú skladbu skomponovanú pre aktuálny ročník od slovenského súčasného skladateľa. V r. 2013 to bola kompozícia – „Fare Musica“ Vojtech Didi, 2014 – „Bassome mucho“ Jevgenij Iršai, 2015 skladby slovenských autorov, L. Rajter, T. Frešo, S. Palúch, 2016, L. Rajter - Sonatína pre kontrabas a klavír a V. Fortin - „Toccatá for db and piano“, 2017 - Vladimír Martinka - „Magic of castle Veľký Biel“ a skladba od L. Kubkoviča: Sonatína A major v edícii SDBC.

Motivácia i obohatenie

Tento rok požiadali organizátori významného kontrabasistu, pedagóga a v neposlednom rade skladateľa Miloslava Gajdoša, ktorý oslavuje tento rok významné životné jubileum, o skomponovanie povinnej skladby pre najvyššiu 3. kategóriu súťaže. Ďalšími povinnými skladbami sú: kompozícia od súčasného slovenského skladateľa Vítezoslava Kubičku „Passacaglia s-d-b-c“ pre sólo kontrabas a známa kompozícia od

skladateľa Ľudovíta Rajtera - „Sonatína pre kontrabas a klavír“. Cieľom súťaže je obohatiť, motivovať a podporiť zdravú súťaživosť medzi študentmi kontrabasu a účastníkmi celého podujatia BASS FEST+2018, ponúknuť všetkým účastníkom, poslucháčom a návštevníkom možnosť porovnať svoje výkony s interpretmi z iných štátov a zástupcami iných medzinárodných škôl. Podmienkou a cieľom organizátorov je zachovanie čo najobjektívnejšieho hodnotenia súťažiacich, v podobe zloženia medzinárodnej poroty pozostávajúcej z uznávaných osobností, kontrabasistov, sólistov a pedagógov na popredných vysokých školách u nás i v zahraničí.

Lektorský tím

Medzinárodný tím lektorov – kontrabas/ double bass: Thomas Martin/UK, Dan Styffe/SWE, Artem Chirkov/RUS, Ján Krigovský/SK, Miloslav Gajdoš/CZ, Miloslav Jelínek/CZ, Radoslav Šašina/SK, Ján Prievozník/SK; jazz bass, basová gitara: Juraj Griglák/SK; jazzový klavír: Klaudius Kováč/SK; akordeón, bandoneón: Mario Stefano Pietrodarchi/CH; čembalo, generál bass: Jörg-Andreas Bötticher/DE; barokové husle: Miloš Valent/SK; viola: Milan Radič/SK; barokové violončelo: Balász Máté/HU; bicie: Jírka Stivín/CZ; populárny spev: Alice Springs/CZ; fyzioterapia: František Szanto/CH, SK.

(in), foto Vlado Bahýl

Dobrá správa, obnova kaštieľa pokračuje

Pozornému oku Banskobystričanov nemohol uniknúť pomerne čulý pracovný ruch, ktorým v ostatných týždňoch hýril objekt kaštieľa Radvanských a kde zásluhou stavbárov vyrástla v podobe žeriavu nová „dominanta“.

Nórske fondy nevyšli, ale...

Ako je známe, na rekonštrukciu kaštieľa Radvanských, ktorá odštartovala 15. apríla 2016, dostala naša škola z Úradu vlády SR prostredníctvom ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu 2 milióny eur, čo umožnilo po istej pauze pokračovať v rekonštrukčných prácach. Takéto správy nepochybne radi počúvame. Čosi však predsa len v tejto súvislosti nevyšlo... „Mal byť vyhlásený grant z Nórskeho fondu, napokon sa tak nestalo, čo zrejme súvisí s rekonštrukciou kaštieľa v Rusovciach, ktorý je vládnu prioritou, má odsúhlasené peniaze a zrejme tam budú smerovať aj Nórske fondy. Takže hľadáme ďalšie zdroje,“ uviedol nám prorektor pre rozvoj, investičnú a projektovú činnosť AU doc. Mgr. art. Matúš Ol'ha, PhD.

Ako je známe, vynútená prestávka na rekonštrukcii trvala bezmála dva roky, počas ktorých bol nevyhnutne objekt strážiť, čo nebolo práve lacným špásom. Teraz už je strážený iným spôsobom – elektronicky. Dodávateľom prác na obnove je firma Peter's One s. r. o. z Jasenia.

Po streche Rytierska sála

Pomocný stavbyvedúci Stanislav Repaský: „Zhruba od začiatku augusta sme pokračovali na prácach na južnom krídle objektu demontážou starého krovu, strechy. Narazili sme pri tom na staré múry, ktoré boli zakryté. Statici zhodnotili ich stav, navrhli nové vence, resp. tiahla a následne sme podmurovali veniec a prikočili k šalovacím prácam vencov. Súčasne sa vyrábala krov a ďalej sa postupuje podľa projektu tak, aby sa zhotovila nová strecha južného krídla. Potom sa budeme venovať aj juhozápadnej vežičke, kde je hromada sutiny

Stanislav Repaský na nádvorí kaštieľa, kde dominuje žeriav.

a zhntý krov a po nej tiež východnému krídlu, kde je tiež plno sutiny a klenba. K tomu musí byť prizvaný archeológ, za jeho účasti sa bude sutina vyvážať. Pri východnom krídle je najzaujímavejší trám Rytierskej sály, ktorý je v takom stave, že na jednej strane je úplne zhntý, a preto podporený drevenou konštrukciou a nad tým je tiež zhruba 40 cm sutiny. Takisto by sa tu mala zrekonštruovať strecha. Práve tam nájde svoje miesto vzduchotechnika. Ide o nádvorie, ktoré bude prestrešené, takže tam musí byť klimatizácia a vôbec všetko, čo súvisí s výmenou vzduchu. Pokiaľ ide o ľudské zdroje, spočiatku pri demontáži pracovali dve desiatky ľudí. Medzi nimi tesári, veď niektoré časti starého krovu sme museli opravovať, ďalej prišlo na murárov, ktorí podmurovali veci pod veniec a po nich sa dostali k slovu zasa tesári pri šalovacích prácach. Od augusta sa na nádvorí vypína žeriav, ktorý zabezpečila firma a ktorý nám veľmi pomáha, pretože má dosah na všetky tri strechy.

Tým vlastne nemusíme používať výťah. Žeriav je v podstate skladačka, po dovezení komponentov ich iný žeriav premiestnil na nádvorie. Jednoducho, vývoj pokročil aj v tomto smere, kdeže sú tie časy, keď sa kompletný žeriav prevážal z horehronských železniární po vlastnej osi... Pokiaľ ide ešte o Rytiersku sálu, práve v týchto dňoch, keď spolu hovoríme, sme riešili s dodávateľom otázku, kedy by mohli začať s vyvázaním sutiny nad touto sálou. Čiže sa musí otvoriť východná strecha v takom rozsahu, aby sa mohol stade vysunúť takpovediac sklz, aby sme nepoškodili strechu, ktorá sa po vykonaní týchto prác dá znova do pôvodného stavu. Následne príde na rad samotná sála a hlavne spomínaný trám. Nuž a potom by sa pokračovalo ďalej so záchranou východného krídla. Ale to je už hudba budúcnosti.“

Premiér má kaštieľ v merku

Už len dôvetok. Celkovo už sumou vo výške 3,2 milióna eur prispela vláda na

obnovu tejto národnej kultúrnej pamiatky, ktorú má v dlhodobom prenájme na 40 rokov za symbolické jedno euro ročne Akadémie umení. A na septembrovom kontrolnom dni premiér Peter Pellegrini nevyhlásil, že môžu prísť aj ďalšie milióny. Prislúbil, že ak mu to pracovná pozícia dovoľí, urobí všetko pre to, aby sa aj v budúcom roku „odkrojilo“ či už z rozpočtu, alebo iných zdrojov a rekonštrukčné práce tak mohli pokračovať. A zdá sa, že ani Nórske fondy nemusia byť fatamorgánou. Primátor Banskej Bystrice Ján Nosko sa na kontrolnom dni dať počuť, že v spolupráci Akadémie umení a Univerzity Mateja Bela vznikol tím, ktorý by mal spracovať návrh a žiadosť na ich čerpanie...

(ba), foto autor

Strecha južného krídla. V uplynulých týždňoch sa tu robili armovacie práce, šalungy.

Teatrológovia a divadlo

Medzinárodná teatrologická konferencia v cykle Dnes a tu, ktorá je v každoročnom jesennom itinerári Fakulty dramatických umení AU v Banskej Bystrici, si čoskoro napíše svoju 15. kapitolu (23. – 24. novembra). A to aj zásluhou „pozornosť“ zo strany Fondu pre podporu umenia a jeho grantovej podpory.

Venované Andrejovi Maťašíkovi

Už vlani po predčasnom skone Andreja Maťašíka prevzal bremeno hlavného

organizátora akcie na svoje plecia Mgr. art. Martin Timko, ArtD. Tentoraz prevzala manažovanie akcie na svoje plecia riaditeľka Ústavu divadelnej a filmovej vedy SAV PhDr. Elena Knoppová, PhD., ktorá, ako je známe, pedagogicky pôsobí na našej škole. Témou nadchádzajúcej konferencie bude spojenie „Teatrológovia a divadlo“, čo napovedá, že si odborníci z tejto oblasti umenia tak trochu prihrejú svoju polievocku. Konferencia je koncipovaná na počesť A. Maťašíka in memoriam a jeho nedožitých 65. naro-

denín. K hodnotám, ktoré vyznával, by sa organizátori z katedry dramaturgie, réžie a teatrologie chceli aj prostredníctvom tejto konferencie vrátiť. Ako vždy, aj tentoraz nájde rokovanie teatrologov svoj odraz vo vydaní zborníka.

(ba)

David v Košiciach

V Kunsthalle/Hala umenia Košice sa 12. 7. – 2. 9. 2018 predstavil Jiří David s výstavou Esse quam videri/Radšej byť, ako vyzerat.

Kľúčová socha, ktorá je zhotovená z viac ako 85-tisíc kľúčov FAB, sa týči v parku na Moyzesovej ulici do výšky siedmich metrov. Symbol Nežnej revolúcie pre Košice vytvoril český umelec Jiří David. Jeho dielo je od roku 2013 pevnou súčasťou koloritu mesta a s jeho ďalšími

sa mohli Košičania zoznámiť práve na výstave s názvom Esse quam videri/Radšej byť, ako vyzerat. Je to pilotná výstava v meste Košice, ktoré sa ako prvé na Slovensku stalo súčasťou prestížneho klubu – Siete kreatívnych miest UNESCO (UNESCO Creative Cities Network). Košice vlani získali status kreatívneho mesta so zameraním na mediálne umenie a zaradili sa tak medzi 180 miest v 72 krajinách sveta.

Súčasný výstavný projekt Jiřího Davida pre Kunsthalle v Košiciach sa zameriaval prevažne na jeho videotvorbu a niekoľko cyklov fotografií. Autor odprezentoval niekoľkoročný prierez týchto prác s dominantnou veľkoformátovou projekciou jeho posledného videa Otsefinam.

(www.k13.sk)

Višegrádske randevú na FVU AU

Fakulta výtvarných umení AU žila v ostatných dňoch dvoma významnými podujatiami. Prvým bol Iron Casting Workshop IV. 2018, o ktorý sa postarala katedra sochárstva a priestorovej tvorby.

Projekt s názvom International Iron Casting Workshop „Casting of Bridges in Visegrad Area“ otvára možnosť skúsenosti s odlievaním kovov v medzinárodnom prostredí pod odborným vedením pedagógov a študentov sochárstva z Banskej Bystrice. Uskutočnil sa 20. – 30. septembra na pôde našej školy a tohtoročný projekt bol už štvrtým ročníkom. Projekt sa zameriava na alternatívne odlievanie kovov a experimentovanie s keramikou a technológiou Raku. Pracovný tím tvoria akademickí lektori a ich študenti nielen z univerzít vo Višegradskom priestore (Maďarsko, Poľsko, Česká republika, Slovensko), ale aj zo Srbska a Čiernej Hory. Akadémia umení v Banskej Bystrici bola hositeľskou univerzitou, v rámci projektu usporiadala aj jednodňovú medzinárodnú konferenciu o alternatívnom odlievaní liatiny (27. septembra).

(in)

**Iron Casting Workshop
20. – 30.09.2018**

**Academy of Arts in Banská Bystrica
Faculty of Fine Arts**

Doc. Juraj Šapara, akad.soch.
Mgr. art. Ivana Sláviková, ArtD.
Mgr. art. Jozefa Suchoža, ArtD.
Mgr. art. Marek Galbavý, ArtD.
Mgr. art. Eva Masaryková, ArtD.
Mgr. art. Jakub Cmarko
Dominika Šimová
Filip Bednár
Alžbeta Mandúchová
Tomáš Póczoš
Karin Gállová
Martin Michalina
Michal Mažáry
Kristína Latáková

**Tomas Bata University in Zlín,
Czech Republic**

doc. MgA. Vladimír Kovařík
**Hungarian University of Fine Arts in
Budapest, Hungary**

Géza Sallai DLA
Lucian Farkas
Dániel Nagy

Academy of Arts in Novi Sad, Serbia

Igor Smiljanić
Glorija Monjov
Jovan Ranković

**University of Montenegro Faculty of
Fine Arts, Cetinje, Montenegro**

Ivana Radovanovic
Jelena Pejovic
Stefan Boskovic

**Academy of Fine Arts and Design
in Bratislava, Slovakia**

Ján Hoffstädter
Rastislav Trizma
Branislav Morávek
Róbert Ferko

**Academy of Fine Arts in Gdańsk,
Poland**

Rick Batten
Klaudia Nachumeniuk

**Academy of Fine Arts of Eugeniusz
Geppert in Wroclaw, Poland**

Ada Lach-Lewandowska
Karolina Gajda

Reformné vysokoškolské zákony pod drobnohľadom SRK

Dňa 19. júna 2018 Národná rada Slovenskej republiky („NR SR“) schválila znenie dvoch zákonov týkajúcich sa reformy vysokoškolského vzdelávania, ktoré prezident SR dňa 4. júla 2018 vetoval.

Po 16 rokoch platnosti zákona o vysokých školách a jeho početných novelizáciách, vrcholní predstavitelia akademickej obce združení v Slovenskej rektorskej konferencii (SRK) žiadali prijať nový zákon a súvisiace právne predpisy, ktoré by prehľadne, efektívne a menej komplikovane riešili postavenie a fungovanie vysokých škôl. V závere legislatívneho procesu SRK prijala zásadné pripomienky dňa 30. apríla 2018. Niektoré boli zohľadnené, mnohé však ostali nevyriešené. Pripomienky prezidenta SR sú obsahovo zhodné s viacerými pripomienkami SRK.

Zákony sa tak ocitli v druhom a treťom čítaní v NR SR. Ostáva tak priestor pre prijatie lepšej právnej úpravy vysokoškolského vzdelávania na základe konkrétnych odborných podkladov. SRK považuje práve v tejto situácii za potrebné zúčastniť sa práce na výslednom znení zákonov, aby boli presvedčivým východiskom pre napĺňanie európskych princípov a veľkého potenciálu slovenského vysokoškolského vzdelávania a vedy. Prezident SRK Marek Šmid uvádza: „Výsledné texty oboch zákonov musia byť oproti dnešnému zneniu prehľadnejšie, bez nejasnosti v interpretáciách a dobre aplikovateľné. Je prirodzené, že našim trvalým záujmom je podpora kvality vzdelávania a výskumu a posilnenie autonómie vysokých škôl.“

Vyjadrenie SRK k zákonným normám upravujúcim oblasť vysokého školstva schváleným 19. júna 2018 v NR SR Slovenskej rektorskej konferencia (SRK) sa oboznámila so schváleným znením zákona v Národnej rade SR (NR SR) o zabezpečovaní kvality vysokoškolského vzdelávania a o zmene a doplnení zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a so schváleným znením zákona NR SR, ktorým sa mení a dopl-

ňa zákon č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony.

SRK, združujúca vrcholných predstaviteľov akademickej obce na Slovensku, pripomína svoje legitímne právo vyjadrovať sa k pripravovaným legislatívnym návrhom štandardným postupom. Napriek nedodržaniu štandardného procesu prijímania týchto základných všeobecne záväzných právnych predpisov SRK vyvinula maximálne úsilie prijať také právne normy, ktoré potvrdia vysokú kvalitu a zabezpečia optimálnu reguláciu podmienok pre vzdelávanie študentov, vedecký výskum a umeleckú činnosť na slovenských vysokých školách v rámci Slovenska i Európy. Po 16 rokoch platnosti zákona o vysokých školách a jeho početných novelizáciách, SRK požadovala prijať nový zákon a súvisiace právne predpisy, ktoré by prehľadne, efektívne a menej komplikovane riešili vzťah štátu a vysokých škôl, ako aj ich postavenie a fungovanie v prospech podpory kvality vzdelávania a výskumu, autonómie vysokých škôl, ale aj ich plnej zodpovednosti.

Slovenská republika sa podpísaním Bolonskej deklarácie zaviazala urobiť kroky potrebné na to, aby sa slovenské vysoké školy stali rovnocennou súčasťou Európskeho priestoru vysokoškolského vzdelávania, ako aj Európskeho výskumného priestoru. Transformácia slovenského vysokého školstva je naďalej prioritnou záležitosťou a vyžaduje náležité legislatívne prostredie.

SRK formulovala svoje pripomienky k jej dostupným návrhom oboch právnych predpisov v konkrétnych uzneseniach počas trvania celého legislatívneho procesu. Svoje zásadné pripomienky takto v závere legislatívneho procesu prijala a zverejnila jednomyselne schváleným uznesením z rokovania SRK dňa 30. apríla 2018. V júni 2018 sa na rokovaní Výboru NR SR pre vzdelávanie, vedu, mládež a šport síce akceptovali niektoré zásadné pripomienky SRK, napriek tomu však zostali v oboch právnych normách,

schválených v NR SR dňa 19. júna 2018, viaceré nevyriešené otázky. Dňa 4. júla 2018 obe tieto právne normy vetoval prezident Slovenskej republiky, pričom uviedol viaceré pripomienky zhodné s citovaným stanoviskom SRK, na naplnení ktorých SRK naďalej trvá. Vážnosť právnej úpravy v oblasti vysokého školstva by sa nemala spájať s právnymi úpravami iných oblastí, akými sú v návrhu verejné obstarávanie a transformácia SAV. Spolu s týmto uznesením SRK sú teda k dispozícii konkrétne odborné podklady pre prijatie viac vyváženej a koherentnej právnej úpravy vysokoškolského vzdelávania.

V súlade s ústavou Slovenskej republiky sa oba zákony budú znovu prerokovať v druhom a treťom čítaní v NR SR. SRK žiada, aby bola zapojená do uvedeného procesu. Výsledný prijatý text oboch uvedených zákonov musí byť presvedčivým východiskom, o ktoré sa vysoké školy budú môcť oprieť v očakávaní naplnenia nových európskych princípov a veľkého potenciálu slovenského vysokoškolského vzdelávania a vedy. Záleží však nielen na právnej litere, ale vo veľkej miere práve na konkrétnych krokoch štátu, vysokých škôl a ďalších účastníkov tohto procesu, či a ako sa tieto očakávania v skutočnosti naplnia a či implementáciu týchto pravidiel bude sprevádzať vytvorenie lepších podmienok pre študentov a zamestnancov vysokých škôl, ktorí sú bez pochyb k takémuto prístupu v rámci nových zákonných noriem trvale pripravení. Na dosiahnutie týchto cieľov je potrebné realizovať mnoho ďalších legislatívnych, finančných a organizačných riešení. SRK je presvedčená, že kultúra a uvedomenosť slovenskej spoločnosti preváži nad partiálnymi záujmami a väzbami a že cesta slovenského vysokého školstva v najbližších rokoch potvrdí svoju vysoko hodnotovú a medzinárodnú orientáciu. V Trnave 13. júla 2018 – prof. doc. JUDr. Marek Šmid, PhD., prezident SRK

(in)

Zvel'adenie kalvárie v Brezne

Myšlienka umeleckého zhotovenia zastavení krížovej cesty breznianskej kalvárie vznikla v centre Horehronia už pred niekoľkými rokmi. Po dôkladných prípravách mesto začiatkom leta pristúpilo k samotnej realizácii.

Spolupráca s Akadémiou umení prináša ovocie

Memorandum o spolupráci podpísalo mesto Brezno a Akadémia umení v Banskej Bystrici ešte na jar 2016. Odvtedy spoločnými silami zorganizovali viacero úspešných kultúrnych či charitatívnych podujatí.

Medzinárodné umelecké sympóziu však predsa bolo špecifickým typom aktivity a vyžadovalo si dlhodobú prípravu. Jednou z hlavných autoriek myšlienky sympózia je zástupkyňa primátora mesta Brezno Petra Dzurmanová, ktorá s ponukou na spoluprácu pri vytvorení kalvárie oslovila práve Akadémiu umení. Spoločne sa potom so žiadosťou o pomoc obrátili na partnerské univerzity na Slovensku i v zahraničí, ktorým sa nápad takisto zapáčil.

Začiatkom júla tak do Brezna zavítalo pätnásť vysokoškolských pedagógov z banskobystrickej Akadémie umení, Vysokej školy výtvarných umení v Bratislave, českej Univerzity Tomáše Bati ve

Zlíne, poľskej Akadémie Sztuk pieknych vo Wroclawi a Akadémie výtvarných umení v Budapešti. Spoločne sa najskôr prešli celou trasou kalvárie a následne si rozdelili úlohy na konkrétnych zastaveniach krížovej cesty. Ich pracovným materiálom, ktorý zabezpečilo mesto, bolo najmä drevo z červeného smreku a rôzne druhy kovov.

Niektoré výtvarno-umelecké zobrazenia mali svoju definitívnu podobu už vopred, iní účastníci sympózia čerpali inšpiráciu pre svoje diela priamo na mieste. Prizvukovali pritom, že ich konečnú podobu musia prispôsobiť nielen svojej vízi, ale aj tvaru a štruktúre konkrétneho kusu dreva.

Oáza pokoja a pozitívnych myšlienok nielen pre veriacich

Umelci spoločne prijali architektonický koncept, ktorého autorom, rovnako ako jedného zo zastavení krížovej cesty, je zamestnanec investičného odboru Mestského úradu v Brezne Peter Iľanovský. Hoci jeho predstava bola dostatočne konkrétna, dala umelcom tiež dostatočný priestor na svoje vlastné vyjadrenie. Úroveň sympózia ocenil aj dekan Fakulty výtvarných umení Akadémie umení v Banskej Bystrici Juraj Sapara: „S takto dobre pripravenými umeleckými podujatiami sa nestretávame pravidelne

ani v omnoho väčších mestách. To, že sa v Brezne nebáli vydať takouto cestou, bude isto prínosom pre mesto a jeho obyvateľov.“

Breznianska kalvária nepochybne patrí k najkrajším mestským lokalitám, kde sa miestnym i návštevníkom po vystúpaní otvárajú nádherné výhľady na mesto a okolitý región. Umelecké vyobrazenia jednotlivých sôch začali nadobúdať finálnu podobu už v závere prvého týždňa sympózia. Diela osadili na svoje miesta a v plnej kráse sú k dispozícii pre širokú verejnosť. Celkovo sa môžu návštevníci tešiť na štrnásť sôch symbolizujúcich štrnásť zastavení krížovej cesty s menami ich autorov, vstupnú bránu a kaplnku. Vedenie mesta verí, že z kalvárie sa i vďaka tomu stane vyhladávaná atrakcia. Potvrdili to aj slová primátora mesta Tomáša Abela: „Breznianska kalvária má svoju duchovnú hodnotu, ktorú prítomnosť novozhotovených umeleckých diel ešte umocní. Zároveň má však táto lokalita všetky predpoklady na to, aby sa stala oázou pokoja a pozitívnych myšlienok nielen pre veriacich.“ V záujme toho vedenie samosprávy už teraz naznačilo, že sympóziu nebude poslednou kreatívnou aktivitou v tejto časti mesta a do budúcnosti plánujú aj ďalšie.

(in-mybystrica)

DOX IN VITRO

DOX IN VITRO – kvalitné modelové pitching fórum na Slovensku, je určené pre mladých producentov a dokumentaristov, ktorí sa predstavujú „skutočnému svetu“ európskeho filmového trhu dokumentárnych filmov. Uskutočňuje sa v Piešťanoch.

Dva workshopy

Workshop sa zameriava na vývoj dokumentárnych filmov pod vedením skúsených tútorov a zdôrazňuje úlohu a potrebu koprodukcii v dokumentárnom sektore. Seminár otvorený pre verejnosť (10. september 2018) – hlavnou

témou jednodňového seminára je tvorba dokumentárnych filmov pre regionálny a medzinárodný trh. Prostredníctvom prezentácií popredných medzinárodných odborníkov a prípadových štúdií o nedávnych medzinárodne úspešných dokumentoch sa zameriava na rozprávanie príbehov, ktoré môžu „cestovať“ (teritoriálne uplatnenie). Hovorilo sa o kreatívnych prístupoch v rozprávaní príbehu a trendoch na európskom trhu dokumentárnych filmov. Uzavretý workshop (11. september 2018) je príležitosťou pre záujemcov vyvíjať svoj dokumentárny projekt pod vede-

ním renomovaných medzinárodných odborníkov v oblasti dokumentu. Získali podnety a spätnú väzbu k dôležitým rozhodnutiam týkajúcim sa ďalšieho vývoja, vrátane naratívnej štruktúry, vizuálneho štýlu a potenciálnych možností financovania. Celý tento proces prebieha v malých skupinách pod tvorivým dohľadom medzinárodných profesionálov. Vybraní účastníci s projektom mali možnosť počas celodenného workshopu konzultovať projekty s medzinárodnými renomovanými lektormi.

(in)

Workshop figurálnej kresby/maľby

Prof. Boris Jirků (na obr. dolu) pripravil na 1. – 6. októbra Workshop figurálnej kresby/ maľby. Prezentácia sa odohrala v ateliéroch grafiky, záver podujatia patril vernisáži najlepších kresieb v Galérii FX. Najlepšie práce boli ocenené a objavujú sa na plakáte v budúcom roku i v katalógu Figurama 19. Súčasťou je i cena Egona Schielleho vo výške 100 000 CZK pre najlepšie kresby Figurama roku. Výučba sa odohrala v ateliéroch maľby a grafiky fakulty výtvarných umení AU. Pre študentov grafiky povinne (1., 2., 3., 4. roč.), ostatní fakultatívne. Otvorené i pre všetkých študentov FVU a študentov ostatných výtvarných vysokých škôl. Každý deň bola na programe kresba (maľba) podľa modelu 9.00 – 12.00 h, 14.00 – 17.00 h, od 13.00 do 14.00 h prednáška a teória.

(in)

Umenie na báze vzťahovej estetiky

K výstave Miroslava Brooša Darovanie ... zeme, Dom umenia v Opave (6. 9. – 21. 10. 2018)

Rozsiahly výstavný projekt vizuálneho umelca Miroslava Brooša (1952) Darovanie... zeme (2018) v Dome umenia v Opave (ČR) vychádza z dlhodobej línie jeho tvorby s motívmi prenášania a darovania zeme, ktorý sa začal už v roku 1988.

Enormné realizačné nasadenie

Základom výstavy sa stala umelecká spolupráca – zbieranie, darovanie, prenášanie a transformácia zeme s cieľom uchovávaní stôp (fyzických a mentálnych). Na jar 2018 spustil Brooš výzvu – oslovenie rozsiahleho spektra účastníkov ako galérie, múzeá, univerzity, vedecké ústavy, výtvarníci, študenti, kolegovia, priatelia, známi i celkom neznámi ľudia v Čechách a na Slovensku s prosbou, aby mu darovali zem a pripojili k nej príbeh. Podnietil najskôr uvažovanie a dialóg medzi účastníkmi projektu na sociálnych sieťach. Zem z rôznych kútov Česka a Slovenska sa stala súčasťou výstavy a v jej závere splynie so zemou mesta Opava. Pre autora je dôležitá participácia širokej society ľudí na spolupráci diela, kedy sa jeho idea transformuje a obohacuje o individuálnu, lokálnu či inštitucionálnu pamäť. Projekt si vyžiadala nemalé realizačné nasadenie autora. Z pohľadu organizátorov bol projekt motivovaný aj ideou zeme niekdajšieho spoločného štátu a územia Československa, ktoré formovali a zdieľali celé generácie (nielen) Čechov a Slovákov.

Zem a pôda v dejinách kultúry predstavuje archetyp – univerzálny symbol domova, ale aj zdroj obživy a „tmel“ komunity. V globálnom ponímaní dnes rezonuje najmä jej fatálny problém – devastácia a ekologická udržateľnosť. Gesťo darovania zeme vyznieva v súčasnej konzumnej a hektickej dobe paradoxne. Vyvoláva otázky: akú má dnes zem hodnotu; odkiaľ pochádza; ako sa na danom mieste žije; čo v sebe zem ukrýva;

akú farbu má, aká je na dotyk...? Brooš ako vizuálny umelec si paralelne kladie otázku: akú má hodnotu umelecké dielo?

Vzácnny tvorivý proces

Výstava kolaboratívnej a angažujúcej povahy je procesuálnou v zmysle jej priebežnej transformácie a záverečnej donácie zeme mestu Opava. Participujúci (140 individuálnych a kolektívnych účastníkov, medzi nimi aj Akadémia umení v Banskej Bystrici) posielali autorovi rozmanité zásielky vzoriek zeme, prírodné kamene, ale aj ukážky vlastnej tvorby ako film, fotografia, zvuková nahrávka, inštalácia, ktoré sú sprevádzané príbehmi. Nesú spomienky, poznatky a postoje – osobné, občianske, umelecké. Brooš ich odbaľuje, mentálne a vizuálne spracúva. „*Zem nakoniec splynie so zemou. Dielo ako artefakt postupne zaniká. Ostáva stopa v pamäti ľudí, ktorí sa zúčastnili, ako aj v pamäti obalového materiálu, ktorý umožnil prenos zeme. Stopa v pamäti je dočasná, podobne ako tvar prenášaných vzoriek a ich obalov. Dielo možno zaradiť k zemnému a procesuálnemu umeniu v podobe, ktorá do prírody zasahuje čo najmenej. Darovanie... zeme je vzácnny tvorivý proces, kde artefakt priznáva rolu prostriedku a nie cieľa*“ (M. Brooš).

Príbehy, správy, memoáre, komentáre, poznatky odborného charakteru zaslané autorovi poštou výberovo načítal. Zvukové nahrávky jeho hlasu sú sugestívnou súčasťou výstavy – zdôrazňujú vzťah autora a účastníkov (inštalácia Poštové tajomstvá, 2018).

Jedenásť inštalácií

Výstava zahŕňa jedenásť site specific inštalácií. Hlavná časť je sústredená do átria a ochodze Domu umenia. Sú tam inštalácie Darovanie zeme I. – autor-sky balené vzorky zeme (90 textilných batôžkov zaslanej zeme) inštalované na stenách ochodze a Darovanie II. – inšta-

lácia pola zeme na zníženej podlahe centrálného átria Domu umenia, kde autor na úvod prezentácie participatívneho projektu nasypal zem z mesta Opava. Vytvára minimalistickú a symbolickú bázu celého projektu. Obsahuje inštaláciu Chránené hniezda (2018) – súbor 34 objektov z papierovej masy, do ktorých vkladá darované vzorky slovenskej zeme zo 40 zákonom chránených území (účasť Štátnej ochrany prírody SR). Niektoré sú na drôtených objektoch, iné na zemi – symbolizujú vypadnutie z hniezda.

Site specific inštalácia MB BANK (2014 – 2018) je založená na intervencii autorských objektov (alúzia na zlaté bankové tehličky) v kostole sv. Václava v Opave. Značka MBB na tehličkách predstavuje deklaračnú signatúru Miro Brooš Bank. Vo vnútri obsahujú komprimovanú zeminu. Nesú odkaz sakrálnej minulosti v konfrontácii s hodnotovo vyprahnutou povahou súčasnosti. Stvárnenie témy skrytých útrob zeme sa prelína s vedeckým bádáním zasa formou kinetickej „muzeálnej“ inštalácie Tajomstvá zeme (2018). Obsahuje minerály a nerasty zo Slovenska zaslané Ústavom vied o Zemi v Banskej Bystrici. Na podlahe ochodze átria hlavného galerijného priestoru umiestnil textovú inštaláciu Príbehy zeme a ľudí (2018), zostavenú z textov – príbehov, ktoré participujúci posielali autorovi spolu so zemou. Listy sú prezentované anonymne, aby vyznela sila myšlienky a príbehu. Texty sú umiestnené na podlahe tak, aby sa dotýkali každej z inštalácií a nútili diváka – čitateľa zohnúť sa k zemi. Intertextuálny charakter inštalácie reprezentuje autentický komunikačný tok, ktorý súčasne zjednocuje inštalácie projektu Darovanie... zeme.

V osobitej výstavnej sieni Domu umenia (refektár bývalého Dominikánskeho kláštora) je interaktívna inštalácia Hodi-ny lietania (2013 – 2018). Obsahuje inšta-

láciu site specific manipuláciu výhľadu z okien priestoru s motívom oblohy Pred oknom, za oknom (2018). Hodiny lietania predstavujú inštaláciu s papierovými skladačkami – lietadlami, ktoré môže divák poskladať a púšťať do priestoru a cez okno aj do exteriéru. Cieľom autora je podnietiť účasť na umení ako hre, vrátiť sa k počiatkom vlastnej fantázie a kreativity, ktorú potláča rutina sociálnej reality. Inštalácia Rozrezané – otvorené z cyklu Plody papiera (1994 – 2003) v rektorií reprezentuje pole „prírodných“ objektov z odpadového papiera a textilu. Svojimi tvarmi a prekvapivo štruktúrovaným vnútrom nesie odkaz na ambivalentný vzťah človeka a prírody. Objekty výrazovo poukazujú na paradox vzťahu prírody (spontánnosť, energia a obnova, krása a sila „o sebe“) a človeka (utilitárnosť, kvantita a estetizácia spotreby). Zmysel umenia Brooš vidí a sprítomňuje v jeho účinku na jednotlivca a sociálne prostredie „tu a teraz“ v duchu progra-

mu blízkom ideám sociálnej plastiky Josepha Beuysa. Konceptuálne (ideové), akčné a vizuálne kvality a pôsobenie Broošovej tvorby na rôznych úrovniach verejného priestoru sprostredkujú otázku povahy a zmyslu umenia dnes. Brooš ho potvrdzuje ako kultúrny a sociálny fenomén, ako jedinečný proces interakcie človeka so svetom. Kontext a dopady svojej umeleckej praxe – spoločenský účel jeho umenia je preňho viac, než „vizuálny štýl.“

Výstava Miroslava Brooša v Opave pri- náša umenie na báze vzťahovej estetiky, kde intersubjektivita a empatia tvoria základ diela a ktorej témou a cieľom súčasne je aktívne spolubytie – kolektívna tvorba zmyslu existencie. Výstava vyvoláva zosilnenú aktívnu divácku recepciu, ktorá má povahu sociálneho stretnutia.

Alena Vrbanová, kurátorka výstavy

- 1) Hodiny lietania
- 2) Darovanie... zeme
- 3) Príbehy ľudí, príbehy zeme
- 4) Chránené hniezda
- 5) Tajomstvá zeme

∨
>>

Zábery z výstavy Miroslava Brooša.

Adam Marec v Hongkongu: svetová premiéra Memoria

Čadčianskeho rodáka doc. Mgr. art. Adama Marca, ArtD. (37) netreba zvlášť predstavovať. Gitarový virtuóz, známy tak z pedagogického pôsobenia na FMU Akadémii umení, Konzervatóriu Jána Levoslava Bellu v Banskej Bystrici a na Hudobnej a umeleckej akadémii Jána Albrechta v Banskej Štiavnici (kde od roku 2009 zastrešuje Medzinárodné interpretáčnne dni klasickej gitarovej hry) ako aj z koncertných vystúpení a ďalších aktivít. Nielen o hĺbke jeho interpretácie komornej hudby i sólovej gitarovej literatúry sa prednávkou presvedčili v exotickom Hongkongu.

- Idea podujatia Grandee Guitar Festival vznikla približne pred rokom a jej poslaním bolo vytvoriť kurzy, prednášky a koncerty so zameraním na prezentáciu súčasnej slovenskej gitarovej tvorby v tamojšej Grandee Music Academy. Ide o kultúrno-vzdelávaciu inštitúciu, v ktorej sa vyučujú všetky hudobné žánre a všetky typy gitarových nástrojov. Tohtoročné podujatie sa malo týkať výlučne klasickej gitary. Tento kontakt mám z roku 2013, účinkoval som tam v duu s kolegom Fabriziom Ferrarom. Z tejto iniciatívy skrsol zámer požiadať Fond na podporu umenia o grant cez fakultu múzických umení našej Akadémie umení, keďže tu bola možnosť medzinárodnej mobility. Nakoľko Grandee Music Academy v Hongkongu prejavila ochotu poslať mi pozvánku a zastrešiť celé podujatie, tak Fond na podporu umenia naň prispel a vďaka našej fakulte ho bolo možné zrealizovať.

Skúste priblížiť náplň festivalu a vaše ďalšie aktivity v tejto pre nás exotickú krajinu.

- Podujatie v priestoroch hongkongskej akadémie v centre mesta trvalo päť dní. Je to jedna z najvyhľadávanejších gitarových vzdelávacích inštitúcií, do ktorej často mieria mladí ľudia z Číny, Macaa, Tajvanu a ďalších okolitých krajín učiť sa gitarovej interpretácii. Program pozostával z individuálnych majstrovských

Adam Marec so svojimi zverencami v Hongkongu

kurzov, kde som jednotlivito s každým účastníkom viedol 45-minútovú lekciiu – podobným spôsobom, ako sa vyučuje na Akadémii umení – ďalej z prednášok, kde som priblížil súčasnú slovenskú gitarovú tvorbu, ukazoval noty a zahrál na gitare rôzne ukážky z nich a napokon to boli interaktívne workshopy, v rámci ktorých som odpovedal na otázky aktérov podujatia. Završenie celého pobytu obstarali dva koncerty. Na jednom z týchto recitálov som uviedol niekoľko skladieb súčasnej slovenskej gitarovej tvorby a taktiež svetovú gitarovú literatúru. Absolútnym vrcholom bol po záverečnej prednáške 9. septembra druhý recitál, na ktorom zaznela aj celosvetová premiéra skladby Memoria pre sólovú gitaru od nášho rektora, profesora Vojtecha Didiho.

Zrejme ide o dielo napísané špeciálne pre vás. Ako by ste ho charakterizovali?

- Áno, ako sa vyjadril, skladbu mi venoval, za čo som mu vďačný. Pokiaľ mi je známe, je to prvá takáto skladba pre

sólovú gitaru z tvorivej dielne profesora Didiho. Čo sa týka jej charakteristiky, v Hongkongu poslúžila aj ako menší rébus. Publiku som totiž dal hádanku, či im niečo pripomína. Dá sa totiž povedať, že je to rapsódia, fantázia a svojím spôsobom improvizácia na známu baladicko-romantickú mexickú pieseň Besame mucho z roku 1941. Keď sa človek dobre započúva, je tam veľmi zreteľne počuť fragmenty tejto piesne.

Hoci ste nevstupovali na úplne neznámu pôdu tamojšieho hudobného školstva, predsa len sa podujatie takého rozsahu nekoná každý deň. Naplnilo vaše predstavy a očakávania?

- Musím povedať, že som veľmi spokojný tak s jeho výsledkami ako aj so záujmom publika o slovenskú gitarovú tvorbu i celkový prístup k majstrovskému kurzom. Myslím si, že sa im veľmi pozdával pedagogický prístup, ku ktorému som bol vedený na Akadémii umení doc. Jánom Labantom a ktorý sa dnes snažím uplatňovať nielen na jej pôde.

Dali najavo, že spôsob výučby im vyhovuje a taktiež ich veľmi zaujala interpretácia. Koncerty boli otvorené pre širokú verejnosť, nielen pre účastníkov kurzov a prednášok, ktorí sa tentoraz grupovali predovšetkým z ázijskeho teritória, na rozdiel od roku 2013, kedy tam nechýbali ani Nemci, Američania a reprezentanti iných krajín.

Z Hongkongu ste vraj odlietali v čase, kedy v tejto časti vzbudovalo hrôzu vyčíňanie počasia...

- Nuž, to už príjemné nie je. Odlietal som vo štvrtok nadránom a o dva dni nato sa do tých končín a celej južnej Číny cez Tajwan prirútil tajfún z Filipín, ktorého následky boli desivé.

Počas tohto roku ste absolvovali bezmála dve desiatky podujatí a vystúpení doma aj v zahraničí. Bavíme sa o štandardnej „porcii“?

- Nie, nedá sa povedať, že každý rok by bol taký plodný. Tentoraz mi priniesol najmä veľa zahraničných vystúpení a pedagogických aktivít. Dostal som príležitosť vyučovať na univerzite v maďarskom Miškovci, na hudobno-tanečnom konzervatóriu v španielskej Granade, na hudobnej univerzite a akadémii v estónskom Talline a so ženským symfonickým orchestrom som účinkoval v sále Čajkovského konzervatória v Moskve. Mám za sebou aj vystúpenie na Sardínii spoločne s Ferrarom, ktorý žije prechodne v Taliansku i Londýne a tiež vyučuje, hoci viacmenej privátne. Všetko teda hodnotím ako významné aktivity. A nemám to ešte potvrdené, ale v decembri sa rysuje koncert s orchestrom v Brazílii.

Keďže vaše úspechy sú aj vysvedčením a prezentáciou našej školy, natíska sa otázka, aká široká je vôbec komunita gitarovej klasiky na Slovensku?

- Že by nás bolo veľa, to sa ozaj nedá povedať. Sme len štyria, čo pôsobíme ako pedagógovia na vysokej škole. Dvaja v Bratislave a dvaja na Akadémii umení – docent Labant a ja. Niektorí kolegovia učia na konzervatóriách, resp. inde, iní zasa neučia vôbec a venujú sa len koncertnej činnosti pomerne aktívne aj v zahraničí. Takže človek si musí byť tak trochu sám sebe manažérom, snažiť sa o projekty, udržiavať kontakty, komunikovať s organizátormi, musí byť flexibilný. Čiže nie je to len o tom zavrieť sa do miestnosti a cvičiť. Môžem povedať,

že mnohé z akcií, ktoré som tohto roku absolvoval, sú dielom toho, že som bol ochotný poslať ponuku a nečakať na pozvánku. Sám sebe som manažérom. Rád by som to časom zmenil, ale na to si musíte najprv vybudovať také meno, aby potenciálny manažér o vás prejavil záujem. Mnohé ponuky však prichádzajú aj samé, čím ďalej tým častejšie.

ADAM MAREC VO SVETLE BILANCIE 2018:

1. Prešovské dni klasickej gitary: 9. februára na veľkej scéne Divadla Jonáša Záborského v Prešove.
2. Skladatelia a interpreti v tvorivých prienikoch: 4. marca, Hotel Grand Matej, Banská Štiavnica.
3. Gitarový koncert: 28. marca, v koncertnej sále ZUŠ Krompachy.
4. Gitarový recitál: 4. apríla, v koncertnej sále ZUŠ Sliach.
5. Gitarový koncert: 5. apríla, Miškovec, Maďarsko.
6. Gitarový recitál: 9. apríla, koncertná sála ZUŠ P. M. Bohúňa, Dolný Kubín.

7. Fundación Andrés Segovia: Concierto Guitarra, 18. apríla, Cánovas del Castillo, 59 Linares (Šp.).
8. Gitarový koncert: 17. mája, Lääne – Virumaa (Est.).
9. Slovenský inštitút v Moskve: 29. mája, koncert v malej sále Čajkovského konzervatória.
10. 43. Gitarový festival J. K. Mertza: 18. júna, Koncertná sieň Klarisky Bratislava.
11. Medzinárodný gitarový festival 2018: 13. júla, Nemecký evanjelický kostol Modra.
12. Koncert k 100. výročiu vzniku ČSR: 14. júla, Kostol Nanebovzatia Panny Márie, Banská Štiavnica.
13. Festival internazionale della chitarra "I sola degli Sparvieri": Koncert 19. júla, Teatro Cavallera Carloforte, Sardínia (Tal.).
14. 50. výročie Pražskej jari 1968 – 2018: Koncert 20. augusta, Uhrovec.
15. Recitál: Master Class 9. september, Hongkong.

(ben), foto archív AM

Veľvyslanec SR v Ruskej federácii Peter Priputen na záver svojho príhovoru v moskovskom Čajkovského konzervatóriu nezabudol pripomenúť, že návštevníci koncertu si budú môcť vypočuť v podaní slovenského gitaristu Adama Marca vo svetovej premiére tretiu časť Guitar Concerto, skladbu „Tarentella“ slovenského skladateľa Egona Kráka.

Harmonogram na akademický rok 2018/2019
Fakulta dramatických umení
Akadémia umení v Banskej Bystrici

ZÁPIS ŠTUDENTOV FDU AU - RIADNY TERMÍN

I. stupeň (Bakalári)

HERECTVO – 1. ročník 04. 09. 2018 o 10.00 hod. DIVADELNÁ DRAMATURGIA A RÉŽIA – 1. ročník 04. 09. 2018 o 10.00 hod. FILMOVÁ DOKUMENTÁRNA TVORBA – 1. ročník 05. 09. 2018 o 10.00 hod. FILMOVÁ DRAMATURGIA A SCENÁRISTIKA – 1. ročník 05. 09. 2018 o 10.00 hod. HERECTVO – 2. ročník 06. 09. 2018 o 10.00 hod. DIVADELNÁ DRAMATURGIA A RÉŽIA – 2. ročník 06. 09. 2018 o 10.00 hod. FILMOVÁ DOKUMENTÁRNA TVORBA – 2. ročník 11. 09. 2018 o 10.00 hod. FILMOVÁ DRAMATURGIA A SCENÁRISTIKA – 2. ročník 11. 09. 2018 o 10.00 hod. HERECTVO – 3. ročník 12. 09. 2018 o 10.00 hod. DIVADELNÁ DRAMATURGIA A RÉŽIA – 3. ročník 12. 09. 2018 o 10.00 hod. FILMOVÁ DOKUMENTÁRNA TVORBA – 3. ročník 12. 09. 2018 o 13.00 hod. FILMOVÁ DRAMATURGIA A SCENÁRISTIKA – 3. ročník 12. 09. 2017 o 13.00 hod.

II. stupeň (Magistri)

HERECTVO – 1. ročník 04. 09. 2018 o 13.00 hod. DIVADELNÁ DRAMATURGIA A RÉŽIA – 1. ročník 04. 09. 2018 o 13.00 hod. FILMOVÁ DOKUMENTÁRNA TVORBA – 1. ročník 05. 09. 2018 o 13.00 hod. FILMOVÁ DRAMATURGIA A SCENÁRISTIKA – 1. ročník 05. 09. 2018 o 13.00 hod. HERECTVO – 2. ročník 06. 09. 2018 o 13.00 hod. DIVADELNÁ DRAMATURGIA A RÉŽIA – 2. ročník 06. 09. 2018 o 13.00 hod. FILMOVÁ DOKUMENTÁRNA TVORBA – 2. ročník 11. 09. 2018 o 13.00 hod. FILMOVÁ DRAMATURGIA A SCENÁRISTIKA – 2. ročník 11. 09. 2018 o 13.00 hod.

III. stupeň (Doktorandi)

DIVADELNÉ UMENIE – 1. – 5. ročník 28. 09. 2018 o 08.00 hod. FILMOVÁ A TELEVÍZNA RÉŽIA A SCENÁRISTIKA 1. – 3. ročník 28. 09. 2018 o 08.00 hod. Náhradný termín pre všetky ročníky a stupne štúdia – 27. 09. 2018 o 10,00 hod.

OTVORENIE AKADEMICKÉHO ROKA 01. 10. 2018
ZIMNÝ SEMESTER

Výučba – prednášky, semináre, cv. 01. 10. – 21. 12. 2018.
 • Deň otvorených dverí 12.02. 2019 o 10:00 hod.
 • Imatrikulácie október – november (organizuje rektorát AU BB).
 • Skúškové obdobie vrátane opravných termínov 07. 01. – 08. 02. 2019.
 • Odovzdanie indexov na kontrolu (študijné oddelenie) 3. ročníky - bakalári a 2. ročníky – magistri 11. 02. – 15.02. 2019.

LETNÝ SEMESTER

Výučba – prednášky, semináre, cvičenia
 • 1., 2. ročníky bakalári a 1. ročníky magistri 11. 02. – 10. 05. 2019, 3. ročníky bakalári a 2. ročníky magistri – skrátená výučba 11. 02. – 19. 04. 2019.

Skúškové obdobie vrátane opravných termínov

• 3. ročníky bakalári a 2. ročníky magistri – skrátené skúškové obdobie 22. 04. – 31. 05. 2019, 1., 2. ročníky bakalári a 1. ročníky magistri 13. 05. – 21. 06. 2019.
 • Odovzdanie indexov na kontrolu (študijné oddelenie) 3. ročníky – bakalári a 2. ročníky – magistri 03. – 07. 06. 2019.
 • Odovzdanie indexov na kontrolu splnených povinností všetci študenti FDU (študijné oddelenie) do odchodu na prázdniny najneskôr 28. 06. 2019.
 • Opravné termíny štátnych záverečných skúšok do 23. 08. 2019.

PRIJÍMACIE KONANIE – II. stupeň - Mgr.
ODOVZDANIE PRIHLÁŠOK

Študijný program

• Divadelná dramaturgia a réžia 1. termín 31. 05. 2019. Doručenie povinných prác súčasne s prihláškou.
 • Filmová a televízna réžia a scenáristika so zameraním na filmovú dramaturgiu a scenáristiku 03. 06. 2019. Doručenie povinných prác súčasne s prihláškou.
 • Filmová a televízna réžia a scenáristika so zameraním na filmovú dokumentárnu tvorbu 03. 06. 2019. Doručenie povinných prác súčasne s prihláškou.
 • Herectvo 06. 06. 2019.
 • Divadelná dramaturgia a réžia 2. termín 31. 07. 2019. Doručenie povinných prác súčasne s prihláškou.

TERMÍNY KONANIA

PRIJÍMACÍCH TALENTOVÝCH SKÚŠOK – II. stupeň - Mgr. Študijný program

• Herectvo 12. 06. 2019.
 • Filmová a televízna réžia a scenáristika so zameraním na filmovú dramaturgiu a scenáristiku 13. 06. 2019.
 • Divadelná dramaturgia a réžia 1. termín 20. 06. 2019.
 • Filmová a televízna réžia a scenáristika so zameraním na filmovú dokumentárnu tvorbu 20. 06. 2019.
 • Divadelná dramaturgia a réžia 2. termín 22. 08. 2019.

ŠTÁTNE SKÚŠKY A OBHAJOBY ZÁVEREČNÝCH PRÁC

• Študenti – bakalári a magistri: Odovzdať na študijné oddelenie PROTOKOL (zadanie) k záverečnej práci do 30. 11. 2018. Tlačivo protokolu s pokynmi každý študent dostane na mailovú adresu.

ODOVZDANIE PÍSMONEJ ČASTI K ZÁVEREČNÝM SKÚŠKAM (bakalárske, diplomové a dizertačné práce)

a s nimi súvisiace umelecké diela + odovzdanie. Prihlášky na štátnu skúšku – Tlačivo prihlášky s pokynmi každý študent dostane na mailovú adresu.

BAKALÁRI. Študijný program: Divadelná dramaturgia a réžia do 02. 05. 2019. Herectvo do 07. 05. 2019. Filmová a televízna réžia a scenáristika so zameraním na Filmovú dokumentárnu tvorbu do 13. 05. 2019. Filmová a televízna réžia a scenáristika so zameraním na Filmovú dramaturgiu a scenáristiku do 20. 05. 2019.

MAGISTRI. Študijný program: Divadelná dramaturgia a réžia o 02. 05. 2019. Herectvo do 10. 05. 2019. Filmová a televízna réžia a scenáristika so zameraním na Filmovú dokumentárnu tvorbu do 13. 05. 2019. Filmová a televízna réžia a scenáristika so zameraním na Filmovú dramaturgiu a scenáristiku do 14. 05. 2019.

Pozor! Bakalárske, diplomové a dizertačné práce sa musia odovzdať osobne na študijnom oddelení! Práce posielané po

spolužiakoch alebo poštou študijné oddelenie bude akceptovať len na základe povolenia dekanom FDU AU BB.

TERMÍNY ŠTÁTNYCH SKÚŠOK

BAKALÁRI. Študijný program: Filmová a televízna réžia a scenáristika so zameraním na filmovú dokumentárnu tvorbu.

Teoretické predmety štátnej skúšky: Dejiny svetového a slovenského filmu, Osobnosti svetového filmu (spoločne s FDS) 05. 06. 2019. Vývoj a teória dokumentárneho filmu (len FDT) 06. 06. 2019.

- obhajoby ZP + obhajoba umeleckého diela (absolventského filmu) 11. 06. 2019 so zameraním na filmovú dramaturgiu a scenáristiku.

- teoretické predmety štátnej skúšky: Dejiny svetového a slovenského filmu, Osobnosti svetového filmu (spoločne s FDT) 05. 06. 2019. Dramaturgia hraného filmu a Dejiny literatúry (len FDS) 06. 06. 2019.

+ obhajoby ZP - umeleckého diela (absolventský scenár) 06. 06. 2019.

Divadelná dramaturgia a réžia - teoretické predmety štátnej skúšky + obhajoby ZP - 06. 06. 2019. Dejiny slovenského divadla, Dejiny svetového divadla, Teória dramatických umení Herectvo - teoretické predmety štátnej skúšky + obhajoba ZP. Dejiny slovenského divadla, Dejiny svetového divadla, Teória drámy - 10. 06. 2019.

Fakulta dramatických umení si vyhradzuje v prípade vážnych technických príčin právo na zmenu termínu.

Harmonogram na akademický rok 2018/2019

Fakulta múzických umení

Akadémia umení v Banskej Bystrici

Bakalárske a magisterské štúdium

ZIMNÝ SEMESTER

10. septembra 2018: Zápis bakalári 1. ročník o 9.00 hod.

11. septembra 2018: Zápis bakalári 2. ročník o 9.00 hod. - 3. ročník o 13.00 hod.

12. septembra 2018: Zápis magistri 1. ročník o 9.00 hod. - 2. ročník o 13.00 hod.

1. októbra 2018: Slávnostné otvorenie akademického roka 2018/2019

Od 1. októbra - do 31. decembra 2018: Prednáškové obdobie zimného semestra

Do 10. októbra 2018: Zadanie záverečnej práce - vloženie náležitostí do Ais2 - zodpovední vedúci ZP a študenti (3. ročník bc. a 2. ročník mgr.)

19. novembra 2018: Spoločná Imatrikulácia 1. ročníkov Akadémie umení v Banskej Bystrici

Do 30. novembra 2018: Podávanie elektronických prihlášok uchádzačov o bakalárske štúdium na akad. rok 2019/2020

Od 2. januára do 31. januára 2019: Skúškové obdobie zimného semestra (pedagógovia hodnotenie v Ais2)

Od 28. do 31. januára 2019: Opravné termíny skúšok zimného semestra

Od 4. februára do 8. februára 2019: Semestrálne prázdniny

LETNÝ SEMESTER

Od 1. februára do 8. februára 2019: Prijímacie skúšky - bakalárske štúdiu na akademický rok 2019/2020 (Zmena termínu vyhradená)

Od 11. februára - do 17. mája 2019: Prednáškové obdobie letný semester

Do 8. apríla 2019: Zverejnenie tém bakalárskych a magisterských prác pre 2. roč. bc. a 1. roč. mgr. na akademický rok 2019/2020

Do 31. marca 2019: Podávanie elektronických prihlášok uchádzačov o magisterské štúdium na akad. rok 2019/2020

12. apríla 2019: Ukončenie prednášok letného semestra pre študentov 3. roč. bc. štúdia a 2. roč. mgr. štúdia

Do 15. apríla 2019: Odovzdanie bakalárskych prác - 3. roč. Do CRZP vkladá ŠO, odovzdať 2 ks vypísanej licenčnej zmluvy pre Akademickú knižnicu

Do 16. apríla 2019: Odovzdanie diplomových prác - 2. roč. Do CRZP vkladá ŠO, odovzdať 2 ks vypísanej licenčnej zmluvy pre Akademickú knižnicu

6. a 7. mája 2019: Uzatvorenie študijnej časti pre 3. ročník bc. a 2. ročník mgr., odovzdanie prihlášky na ŠS a obhajobu ZP, DP a UV. Odovzdať Licenčnú zmluvu vytlačenú z Ais2

15. apríla do 3. 5. 2019: Skúškové obdobie LS pre študentov 3. roč. bc. štúdia, 2. roč. mgr. (vrátane opravných termínov)

Od 13. - 20. mája do 26. júna 2019: Skúškové obdobie letného semestra (vrátane opravných termínov)

20. a 21. mája 2019: Štátna skúška bc. štúdium - Historicko-teoretické aspekty hudobného vývoja

Od 3. do 7. júna 2019: Obhajoby záverečných prác a umeleckých výkonov - Bc. a Mgr. štúdium

10. a 11. júna 2019: Prijímacie skúšky - magisterské štúdium na akademický rok 2019/2020

Doktorandské štúdium**ZIMNÝ a LETNÝ SEMESTER**

13. septembra 2018: Zápis 9.30 hod. – 1. ročník doktorandi denné aj externé štúdium 11.00 hod. – 2., 3., 4. ročník doktorandi denné aj externé štúdium

Od 1. októbra do 31. decembra 2018: Zimný semester – prednášky

Do 10. októbra 2018: Zadanie záverečnej práce – študenti denného a externého štúdia 1. ročník – spolu so svojím školiteľom vložia údaje do AiS2 do 10. 10. 2018, info pri zápise

Od 1. do 31. januára 2019: Skúškové obdobie ZS

Od 29. do 31. januára 2019: Opravné termíny skúšok za ZS

Od 4. do 8. februára 2019: Semestrálne prázdniny

Od 11. februára – do 17. mája 2019: Letný semester – prednášky

Do 31. januára 2019: Odovzdanie prihlášok na štátne skúšky a obhajoby – dizertačná skúška, obhajoba dizertačnej práce, umelecký výkon k DS a ODP

1. apríla 2019: Zverejnenie tém dizertačných prác na akad. rok 2019/2020

12. apríla 2019: Ukončenie prednášok letného semestra pre študentov, ktorí sú pred dizertačnou skúškou a obhajobou dizertačnej práce

Do 5. apríla 2019: Odovzdanie písomnej práce k dizertačnej skúške

Do 17. apríla 2019: Odovzdanie dizertačnej práce – vloženie dizertačnej práce do CRZP AiS2 v PDF, odovzdanie zviazaných prác – zodpovedá doktorand

14. mája 2019: Uzatvorenie študijnej časti pre študentov, ktorí sú pred dizertačnou skúškou a obhajobou dizertačnej práce

Od novembra 2018 do 5. apríla 2019: Uskutočnenie umeleckého výkonu k dizertačnej skúške

do 26. apríla 2019: Uskutočnenie umeleckého výkonu k obhajobe dizertačnej práce

31. mája 2019: Uzávierka prihlášok na doktorandské štúdium (denné a externé) na akad. rok 2019/2020

22. mája 2019: Dizertačná skúška – Komplexná analýza hudobného diela, Teória umeleckej kultúry

Obhajoba umeleckého výkonu a časti teoretickej práce

12. júna 2019: Obhajoba dizertačnej práce a umeleckého výkonu

Od 7. mája do 30. júna 2019: Skúškové obdobie LS

Od 25. júna do 29. júna 2019: Opravné termíny skúšok za letný semester

26. júna 2019: Prijímacie skúšky na dennú a externú formu doktorandského štúdia na akad. rok 2019/2020

August 2019: Náhradný termín – dizertačné skúšky a obhajoba UV a časti TP, obhajoba dizertačnej práce a UV

(Dátum a čas slávnostnej promócie absolventov FMU AU

oznámime v mesiaci máj 2018. **Vyhradujeme si právo zmeny termínov**)

Harmonogram na akademický rok 2018/2019**Fakulta výtvarných umení****Akadémia umení v Banskej Bystrici****ZÁPISY PREDMETOV A ADMINISTRATÍVNE ZÁPISY**

4. 9. 2018 utorok Zápis predmetov a administratívny zápis na AR 2018/2019 – 1. stupeň

I-DM-AM, Grafika, Maľba, Sochárstvo a priestorová tvorba – 1. ročník 09:00 h.

5. 9. 2018 streda Zápis predmetov a administratívny zápis na AR 2018/2019 – 1. stupeň

I-DM-AM, Grafika – 2., 3., 4. ročník 09:00 h.

Maľba, Sochárstvo a priestorová tvorba – 2., 3., 4. ročník 10:30 h.

10. 9. 2018 pondelok Zápis predmetov a administratívny zápis na AR 2018/2019 – 2. stupeň VVU – 1. ročník 09:00 h.

10. 9. 2018 pondelok Zápis predmetov a administratívny zápis na AR 2018/2019 – 2. stupeň VVU – 2. ročník 10:00 h.

10. 9. 2018 pondelok Zápis predmetov a administratívny zápis na AR 2018/2019 – 3. stupeň VVU – 1., 2., 3. ročník 10:30 h.

AKADEMICKÉ UDALOSTI

1. 10. 2018 pondelok SLÁVNOSTNÉ OTVORENIE AKADEMICKÉHO ROKA

október 2018 IMATRIKULÁCIA ŠTUDENTOV PRVÉHO ROČNÍKA (po upresnení rektorom)

6. 11. 2018 utorok DEŇ OTVORENÝCH DVERÍ (pre záujemcov o štúdium na FVU)

jún 2019 PROMÓCIE

ZIMNÝ SEMESTER

3. 9. 2018 pondelok ZAČIATOK SEMESTRA (podľa študijného poriadku FVU)

17. 9. 2018 pondelok ZAČIATOK VYUČOVANIA

16. 10. 2018 utorok 1. kontrola rozpracovanosti semestrálnych prác z predmetu Ateliér na katedrách

26. 10. 2018 piatok Zadaná k záverečným prácam – systém AIS (upresniť sa podľa termínu odovzdania prác)

13. 11. 2018 utorok 2. kontrola rozpracovanosti semestrálnych prác z predmetu Ateliér na katedrách

7. 12. 2018 piatok KONIEC VYUČOVANIA

10. 12. 2018 pondelok Začiatok skúškového obdobia

10. 12. 2018 pondelok PREDPRIESKUM

11. 12. 2018 utorok Inštalácia prác na prieskum

13. 12. 2018 štvrtok PRIESKUM – KATEDROVÉ HODNOTENIE – RIADNY TERMÍN

10. 12. 2018 štvrtok DEŇ OTVORENÝCH DVERÍ – Prieskum ZS (začiatok od 13:00 h. do 15. 12. 2018)

14. 12. 2018 piatok PRIESKUM – FAKULTNÉ HODNOTENIE

17. 12. 2018 pondelok Odinštalovanie prác prieskumu

15. 1. 2019 utorok Prieskum – opravný termín [posledný]

11. 1. 2019 piatok Koniec skúškového obdobia

16. 1. 2019 streda Odovzdanie indexov na kontrolu splnených povinností (posledný termín)

18. 1. 2019 piatok KONIEC SEMESTRA

LETNÝ SEMESTER

21. 1. 2019 pondelok ZAČIATOK SEMESTRA

28. 1. 2019 pondelok ZAČIATOK VYUČOVANIA

26. 2. 2019 utorok 1. kontrola rozpracovanosti semestrálnych prác z predmetu Ateliér na katedrách

26. 3. 2019 utorok 2. kontrola rozpracovanosti semestrálnych prác z predmetu Ateliér na katedrách

3. 5. 2019 piatok KONIEC VYUČOVANIA
 6. 5. 2019 pondelok Začiatok skúškového obdobia
 6. 5. 2019 pondelok PREDPRIESKUM
 7. 5. 2019 utorok Inštalácia prác na prieskum (1. stupeň: 1. – 4. ročník a 2. stupeň: 1. ročník)
 9. 5. 2019 štvrtok PRIESKUM – KATEDROVÉ HODNOTENIE
 9. 5. 2019 štvrtok DEŇ OTVORENÝCH DVERÍ – Prieskum LS (začiatok od 13:00 h. do 11. 5.2019)
 10. 5. 2019 piatok PRIESKUM – FAKULTNÉ HODNOTENIE
 13. 5. 2019 pondelok Odinštalovanie prác z prieskumu
 21. 6. 2019 piatok Prieskum – opravný termín [posledný termín]
 28. 6. 2019 piatok Koniec skúškového obdobia
 28. 6. 2019 piatok Odovzdanie indexov na kontrolu splnených povinností (1. a 2. stupeň – posledný termín)
 30. 8. 2019 piatok KONIEC SEMESTRA (podľa študijného poriadku FVU AU)
 PRIJÍMACIE POHOVORY – 1. a 2. stupeň

BAKALÁRSKE ŠTÚDIUM

30. 11. 2018 piatok Odovzdanie prihlášok [na 1. stupeň štúdia]
 14. 1. 2019 pondelok PRIJÍMACIE TALENTOVÉ SKÚŠKY (do 18. 1. 2019)
 10. 6. 2019 pondelok Dodatočné prijímacie talentové skúšky (na 1. stupeň štúdia – len v prípade potreby)

MAGISTERSKÉ ŠTÚDIUM

17. 5. 2019 piatok Odovzdanie prihlášok (na 2. stupeň štúdia)
 5. 6. 2019 streda PRIJÍMACIE TALENTOVÉ SKÚŠKY (na 2. stupeň štúdia)
 ZAVEREČNÉ PRÁCE A ŠTÁTNE SKÚŠKY – 1. a 2. stupeň
 BAKALÁRSKE ŠTÚDIUM
 21. 1. 2019 pondelok ŠTÁTNA SKÚŠKA Z TEORETICKÝCH PREDMETOV – RIADNY TERMÍN
 24. 4. 2019 streda Odovzdanie bakalárskej práce (posledný termín)
 14. 5. 2019 utorok Inštalácia záverečných prác (do 15. 5. 2019)
 16. 5. 2019 štvrtok Odovzdanie indexov na kontrolu
 16. 5. 2019 štvrtok Zaevidovanie posudkov do systému AIS
 21. 5. 2019 utorok OBHAJObA BAKALÁRSKEJ PRÁCE – RIADNY TERMÍN
 22. 5. 2019 streda DEŇ OTVORENÝCH DVERÍ – Bakalárske práce
 22. 5. 2019 streda ŠTÁTNA SKÚŠKA Z TEORETICKÝCH PREDMETOV – OPRAVNÝ TERMÍN
 23. 5. 2019 štvrtok Odinštalovanie bakalárskej práce (do 24. 5. 2019)
 máj 2020 OBHAJObA BAKALÁRSKEJ PRÁCE – OPRAVNÝ TERMÍN

MAGISTERSKÉ ŠTÚDIUM

22. 1. 2019 utorok ŠTÁTNA SKÚŠKA Z TEORETICKÝCH PREDMETOV – RIADNY TERMÍN
 2. 5. 2019 streda Odovzdanie diplomovej práce (posledný termín)
 22. 5. 2019 streda ŠTÁTNA SKÚŠKA Z TEORETICKÝCH PREDMETOV – OPRAVNÝ TERMÍN
 27. 5. 2019 pondelok Inštalácia diplomových prác (do 29. 5. 2019)
 31. 5. 2019 piatok Odovzdanie indexov na kontrolu
 31. 5. 2019 piatok Zaevidovanie posudkov do systému AIS
 4. 6. 2019 utorok OBHAJObA DIPLOMOVEJ PRÁCE – RIADNY TERMÍN

5. 6. 2019 streda DEŇ OTVORENÝCH DVERÍ – Diplomové práce (do 7. 6. 2019)
 10. 6. 2019 pondelok Odinštalovanie diplomovej práce
 jún 2020 OBHAJObA DIPLOMOVEJ PRÁCE – OPRAVNÝ TERMÍN

DOKTORANDSKÉ ŠTÚDIUM – 3. stupeň

15. 10. 2018 pondelok Odovzdanie študijných programov doktorandov (1. ročník ArtD.)
 24. 10. 2018 streda Kolokvium doktorandov
 14. 2. 2019 štvrtok Prihláška na dizertačnú skúšku a odovzdanie projektu dizertačnej práce (posledný termín)
 14. 2. 2019 štvrtok Odovzdanie indexov na kontrolu a ročného hodnotenia doktoranda (2. ročník ArtD.)
 14. 3. 2019 štvrtok Žiadosť o povolenie obhajoby dizertačnej práce a odovzdanie dizertačnej práce (posledný termín)
 14. 3. 2019 štvrtok Odovzdanie indexov na kontrolu a ročného hodnotenia doktoranda (3. ročník ArtD.)
 25. 4. 2019 štvrtok Odovzdanie prihlášok (na 3. stupeň štúdia)
 7. 5. 2019 utorok Odovzdanie posudkov na projekt dizertačnej práce
 14. 5. 2019 utorok DIZERTAČNÁ SKÚŠKA
 15. 5. 2019 streda Odovzdanie posudkov na dizertačnú prácu a zaevidovanie do systému AIS
 28. 5. 2019 utorok PRIJÍMACIE TALENTOVÉ SKÚŠKY (na 3. stupeň štúdia)
 29. 5. 2019 streda OBHAJObA DIZERTAČNEJ PRÁCE
 20. 6. 2019 štvrtok Odovzdanie ročného hodnotenia doktoranda a indexov na kontrolu (1. ročník ArtD.)
Vyhradzuje si právo zmeny termínov.

Partitúra je pre nás svojím spôsobom Písmom Svätým

Práca dirigenta nie je stvoriteľská, ale je v mnohom tvoriteľská, tvrdí jubilujúci doc. Mgr. art. Pavol Tužinský, ArtD.

Sviatočný septembrový deň Sedembolestnej Panny Márie, patrónky Slovenska, strávil doc. Mgr. art. Pavol Tužinský, ArtD. na hore Butkov. V skutočnosti ide o vápenecový lom nad obcou Ladce, v ostatných rokoch sa však táto lokalita stala novým pútnickým miestom, známeho ako Skalné sanktuárium Božieho milosrdenstva. A práve známy dirigent spolu s orchestrom Capella Žilina, Speváckym zborom sv. Cecílie pri Dóme sv. Alžbety v Košiciach a viacerými sólistami z Košíc a Ostravy sa postarali pútnikom o nezabudnuteľný zážitok.

- Na Butkove vyrástol utešený amfiteáter s veľkým krížom, ktorý podľa všetkého má v sebe genia loci. Boli sme tam pozvaní s kapelou a ďalšími účinkujúcimi, aby sme predviedli scénické oratórium Pavla Kršku: Krížová cesta nášho Pána Ježiša Krista, v réžii Pavla Smolíka. No nešlo o krížovú cestu v tom zmysle, ako to poznáme z obrázkov, ale skôr o hudobné poetické meditácie na túto tému. Takže toto dielo sme predviedli za veľmi početnej účasti obecnstva, ktoré tam po svätej omši zotrvalo.

Ak vezmeme do úvahy vaše pravidelné aktivity v kostole Panny Márie Pomocnice na banskobystrickom sídlisku Sásová, ležiacom hneď vedľa vášho bydliska, natíska sa záver, že ide o vašu srdcovú záležitosť.

- Je to tak, oblasť sakrálnej hudby je pre mňa skutočne srdcovou záležitosťou. Má to svoje pozadie. Môj otec bol viac ako 35 rokov organistom v Hronci a vypomáhal aj vo Valaskej, kde som na organe hrával aj ja. Sakrálna hudba je tiež mojím umeleckým sebavyznávaním. A keď spomínate Sásovú, v januári budeme mať 11. ročník Trojkráľových koncertov, ktoré tvoríme s FMU AU, čo je podľa môjho názoru už tradícia, ktorá zaväzuje.

V kaviarni neďaleko svojho bydliska na sídlisku Sásová je Pavol Tužinský ako doma. „Podávajú tu výbornú kávičku,“ vysvetľuje.

V týchto dňoch sláviť významné životné jubileum. Práve Hronec je vaším rodiskom, čo nie je všeobecne známe. Núka sa paralela s majstrom Chudíkom...

- Áno, narodil som v Hronci a zhodou okolností len niekoľko domov od rodnej chalupy Ladislava Chudíka. Pravda, on už bol vtedy slávnou osobnosťou. Rok môjho narodenia je rokom úmrtia Mikuláša Schneidera-Trnavského a v tom roku začala svoju činnosť hudobná škola

vo Valaskej, takže sme vrstovníci. Vo Valaskej som vlastne vyrastal a považujem sa za odchovanca práve tamojšej hudobnej školy. K majstrovi Chudíkovi sa viaže aj povestný Hájny grúň. Túto lokalitu som tohto roku navštívil, lebo na jeho vrchole vznikol pamätník, ktorý je po výtvarnej stránke atypický – ide o vertikálne naznačené kovové listy, ťahajúce sa nahor jeden cez druhý, znázorňujúce a popisujúce jednotlivé hry a postavy, v ktorých účinkoval a ktoré

stvárnovoal. A je zaujímavé, že po smrti Ladislava Chudíka nechali popol na jeho želanie rozprášiť práve po vrchole milovaného Hájneho grúňa. Celý svoj život sa k Hroncu hlásil, ale keď som sa k nemu po svojom nástupe do Slovenského národného divadla ako Hrončan prihlásil, tak ma síce zaregistroval, ale ako vtedajší minister kultúry sa mi zvlášť nemohol venovať... No, aspoň takto sme sa stretli.

Nechajme Hronec Hroncom a bavme sa o vašej profesii. Vždy ste chceli byť dirigentom? Ako by ste ju charakterizovali? Lebo nie každému je jasný jej obsah.

- Či som chcel byť dirigentom? Nie, vôbec nie. Mojm snom bolo stať sa hudobníkom, inštrumentalistom. Hral som na niekoľkých hudobných nástrojoch, lepšie povedané učil som sa na nich hrať a chcel som byť výkonným komorným hráčom. Niečo na spôsob Bohdana Warchala, ktorý bol pre mňa a moju generáciu veľkým vzorom. Ale v čase, keď som končil konzervatórium a rozhodoval sa, či ísť do Prahy na husle, tak ma nahovorili zvoliť si štúdium dirigovania v Bratislave, kde som sa stal žiakom Ladislava Slováka, Bystríka Režucha a spomínaného Bohdana Warchala. Okrem nich som mal ešte ďalších pedagógov, uznávaných umelcov. Pokiaľ ide o charakteristiku mojej profesie, musím povedať, že túto otázku som ešte nikdy nedostal. A neviem, či dokážem v tejto chvíli na ňu kompetentne odpovedať. Možno prirovnaním. Tým, čo je pre kňazov Písmo Sväté, by mala byť pre nás partitúra. Určitou bibliou, ktorá je textovo daná, nemenná. Ako kňazi nemôžu meniť a pridávať texty navyše, ani my nemáme meniť notový zápis. Občas sa však stane, že skladateľa „doplníme“ v snahe o väčší účinok a umocnenie charakteru a emócie atmosféry diela. Všeobecne, ísť za tým a dosiahnuť to, čo mal skladateľ na mysli a aký mal zámer, je završenie veľmi ťažké. Dnešná uponáhľaná doba a kladené finančné limity často „neumožňujú“ pokoj potrebný pre nastudovanie diel. Poskytuje sa menej, resp. čo najmenej skúšok na koncert, predstavenie. To samozrejme kladie zvýšené nároky na individuálnu prípravu každého umelca. A tak sa stáva, že interpretácia diela je síce technicky na výške (navyše my, slovanskí i slovenskí umelci sme aj emotívni, čo vieme v hudbe prejaviť a poslucháči to vedia oceniť), no chýba tomu väčšia a hlbšia ponor do diela. Našťastie, nie je to pravidlo, no i tak finančné limity

Dirigent Pavol Tužinský po vystúpení v Cikkerovej sieni radnice na Námestí SNP v Banskej Bystrici.

a tlaky na vyšší počet koncertov a predstavení majú negatívny vplyv na hráčov, ktorí sú pre mňa najprv ľudia. Ešte k práci dirigenta. To, čo bežní poslucháči počujú a vnímajú ako pekné, nádherné, emotívne je u dirigenta výsledkom práce zorganizovania interpretácie daného diela. Emócie a charakter, ktoré sú v diele, treba zorganizovať tak, aby vyvolali príslušnú emóciu u poslucháča. V zásade sa vychádza zo základných výrazotvorných prvkov hudby a ich vzájomných vzťahov – rytmus, melódia, harmónia, farba, dynamika, agogika... Takže práca dirigenta nie je (v žiadnom prípade) stvoriteľská, lebo to má pod palcom len Boh, ale je v mnohom tvoriteľská. To predstavuje i ohromné púšťenie v tom zmysle, že máme pred sebou sto ľudí, sto interpretov a s nimi spolu niečo vytvárame. Ale na to, aby poslucháč dielu v našej interpretácii uveril, je potrebné najskôr si tých spolupracovníkov získať. Získať a presvedčiť ich logikou a pravdivosťou našej, mojej idey a vízie interpretovaneho diela. Keď táto symbióza nastane, potom poslucháči skôr „uveria“ nami interpretovanému dielu. Naša „práca“ má význam, keď poslucháčom koncertu, predstavenia neskončil zážitok a dojem zatvorením dverí pri odchode z divadla, ale si ho odnesú domov a ostáva v nich. Vtedy viem, vieme, že naša snaha nebola márna.

Dnes máte za sebou vyše štyridsať-ročnú prax. V duchu klíše: to je veľa aj povedať. Neboli chvíle, kedy ste oľutovali onú voľbu?

- Faktom je, že som začal dirigovať pomerne skoro. A áno, niekedy mi chýba, že nehrávam na nástroj. Som síce vyštudovaný huslista, ale väčšinu života som hral na klavíri, nakoľko som to potreboval k svojej profesii dirigenta. V mladšom, študijnom období som bol takpovediac odkojený na komornej hre, čo znamená, že sme hrali duetá, triá, kvartetá rôzneho inštrumentálneho zoskupenia. To mi dnes tak trochu chýba, a tak sa to snažím vykompenzovať tým, že inšpirujem a podnecujem svojich študentov na Akadémii umení, aby hrali komornú hudbu. Potom ich len čiastočne umelecky kreujem, čo hrajú správne a čo by sa dalo interpretovať trochu inak.

Zaujímavé. Ak máte vlastných potomkov, vediete ich tiež v podobnom duchu?

- Mám troch synov, ale žartom vravím, že všetci sú „normálni“. Veľmi som si prial mať doma hráčov, aby sme si ako rodina zahráli nejakú hudbu, čo už len koledy na Vianoce alebo niečo na tento spôsob. Najstarší syn žije v Prahe a venuje sa tomu, čo dnes tak úspešne letí - je IT-čkár. Druhý synátor odišiel prednávať takisto do „stovežatej“,

zajíma ho totiž managing kultúry, na čo v Banskej Bystrici nenašiel uplatnenie. Takže skúša šťastie v Prahe a vyzerá to nádejne. No a ten najmladší končí šiesty ročník architektúry a je v tom skutočne veľmi dobrý. Ešte na konci strednej školy sa zúčastnil celosvetovej prehliadky mladých talentovaných architektov v Abú Dhabí, kde získal zlatú medailu. To ma napája hrdosťou.

V súčasnosti tvorí gro vašich aktivít pedagogické pôsobenie v Akadémii umení. Nie vždy to tak bolo, mnohí si pamätajú vaše stabilné účinkovanie v Štátnej opere. To je už minulosť?

- So Štátnou operou ma momentálne nespája žiaden zmluvný vzťah, ale ešte v minulej sezóne bolo na repertoári predstavenie *My Fair Lady*, ktoré som „dodirigovával“ a kde sme zaznamenali vyše sto repríz, čo je naozaj dosť vysoké číslo. Pred časom som im predostrel ponuku na koncert k 100. výročiu ukončenia I. svetovej vojny, ktorú prijali 10. novembra, teda v predvečer konca tejto vojny - ktorý predstavuje dátum 11. novembra 1918 - budeme hrať prvýkrát na Slovensku *Donizettiho Requiem*. Veľmi ma teší a som hrdý na to, že sa podarilo na tomto umeleckom projekte spojiť Akadémiu umení so Štátnou operou i mestom Banská Bystrica, ktoré prijali podujatie za svoje. Takže áno, chodím do divadla stále „dodirigovávať“ nejaké veci. A čo je na tom koncerte *Donizettiho Requiem* ešte zvláštne, to je exkluzívne sólistické obsadenie, ktoré sa podarilo získať, pretože sa v ňom predstavia takí speváci ako Adriana Kučerová, Michaela Šebestová, Miroslav Dvorský, Gustáv Beláček a Štefan Kocán. Doslova a do písmena slovenské operné hviezdy.

Ak by ste mali zhrnúť to viac než 40-ročné pôsobenie dirigenta, o čo vás predovšetkým obohatilo? Mám na mysli najmä jeho ľudský rozmer.

- Áno, na ten myslím aj ja. Viete, dirigent nie je nikdy súkromná osobnosť, dokonca ani po predstavení alebo koncerte. Stále je to verejne činná osoba a podľa toho sa de facto musí aj správať, čo završuje nie je práve jednoduché. A čo mi to dalo? V prvom rade, že som mohol robiť ten príslovečný kumšt. Nielen poctivo, lebo toto slovo môže byť aj klišé. Ale snažil som sa vždy ísť do hĺbky, naozaj za podstatou, čo tam bolo napísané. To mi dalo istú schopnosť pozeráť sa na veci z nadhľadu a možno

aj s istým pokojom. Ale všetko to prišlo až s postupujúcimi rokmi, nie hneď. Predsa len, v mladom veku má človek plno emócií, dokonca by som povedal, že je nimi až preplnený. S pribúdajúcim vekom sa tieto emócie učíme ovládať - ako interpret ich však musím vedieť v poslucháčovi vyvolať - takpovediac zorganizovať. Technicky. A potom pridať do toho ako ingredienciu trochu tvorivého srdca a umu. Mám pocit, že sa mnohé veci podarili.

Takýto prístup ste si zvolili aj k svojím študentom?

- Presne. Snažím sa ich inšpirovať k tomu, ak môžem hovoriť doslova konkrétne, aby nehrali noty, ale aby hrali hudbu. Lebo ak je niečo len pekne zahrané, neznamená to, že je to aj obsažné a tým pádom správne. Teraz nemám na mysli štýl, hovoríme o tom, že tie hudobné frázy majú nejakú logiku, nadväznosť, celá forma má nejaké stupňovanie, gradáciu, atď. Každá, aj drobná skladba sa musí najprv rozanalyzovať a potom naplniť. A ak je to hudba, ktorá má text, tak ten sa musí prežiť doslova od slova ku slovu a potom naplniť hudbu jeho obsahom. Ľudia, ktorí to počujú, musia uveriť tomu, že to, čo spevák, interpret spieva, hrá, myslí úprimne a naozaj vážne. Ale pozor, nie preto sa táto hudba nazýva vážnou! Osobne ani nechcem, aby niesla toto pomenovanie, radšej ju nazývam klasickou, čo znamená niečo, čo má stálu hodnotu.

Takému vyznaniu každý porozumie. No prezradte, máte rád aj súčasnú populárnu hudbu?

- Čo je to súčasná? V tomto ohľade som trochu tradičnejší, lebo pre mňa musí mať aj melódiu. Samozrejme, všetky tie bum, bum, bum, techná a podobné štýly, to ma obchádza. A našťastie už aj mojich synov, hoci mali obdobie, kedy to počúvali. No prišli na to, že aj populárna hudba musí mať nejakú myšlienku. Nielen textovú, ale aj hudobnú.

Aj keď nie ste práve svetobežník, neraz vás aktivity zavedú aj mimo našej republiky, najmä do Česka. V čom vidíte ich prínos?

- V ostatných rokoch pomerne pravidelne spolupracujem či s pardubickou filharmóniou, alebo filharmóniou v Hradci Králové, kde naposledy v lete sa nám podarilo zrealizovať premiéru diela nášho pedagóga Juraja Filasa. Košičan, žijúci v Prahe, stále sa hlásiaci k tomu,

že je slovenský autor. Keď sme robili nedávno jeden KEGA sakrálny projekt pod názvom *Clemens*, napísal pre nás skladbu *Magnificat*. Túto skladbu sme potom s hradeckou filharmóniou a skvelým pražským zborom *Canticorum* iubiló premiérovali v Hradci Králové a následne v Prahe. V rámci programu zaznela aj *Dvořákova Omša D dur*. S Komorní filharmonií Pardubice som v januári opätovne koncertoval v hradeckom *Adalbertinu*, čo je dosť významné koncertné pódium. Pre mňa ako dirigenta je spolupráca s takými telesami, ako sú filharmónie v oboch týchto českých mestách, veľkou poctou a to, že mám možnosť pôsobiť na renomovaných javiskách, je nielen potešujúce, ale aj zaväzujúce.

Ján Beňuška, foto autor, (vb)

Workshopy na fínskej univerzite

V termíne od 17. do 26. septembra sa na univerzite OAMK v Oulu konali dva workshopy pod vedením pedagógov fakulty výtvarných umení AU v Banskej Bystrici.

Workshop monotypie a alternatívnych grafických techník

Workshopu monotypie a alternatívnych grafických techník pod vedením Mgr. art. Patrika Ševčíka, ArtD. z katedry grafiky FVU AU v B. Bystrici sa zúčastnilo celkovo 20 študentov 2. ročníka v odbore Digitálne médiá. Cieľom bolo naučiť študentom rôzne možnosti ručnej grafickej tvorby. Workshop bol zameraný na monochromatickú tlač, tvorbe dvoj a viac farebných kombinovaných výtlačkov. Okrem základných postupov v monotypii, ktorá spočíva v príprave grafickej predlohy a jej prenesení na papier, bol kurz zameraný najmä na využitie experimentálnych možností, ktoré táto technika ponúka – použitie valca, pečiatkového princípu tlače, transponovanej kresby, frotáže a práce pomocou autorských šablón. Študenti ocenili možnosti tejto techniky, jej využitia a praktický prínos pre ich budúce štúdium a vlastnú tvorbu. Výsledné práce sú vystavené v Galerii A v priestoroch univerzity.

Workshop After Effect

Druhým paralelne prebiehajúcim bol počítačový workshop, ktorého koordinátorom bol pedagóg katedry IDM PaedDr. Peter Vitko. 13 študentov z rôznych krajín malo možnosť vyskúšať si prácu v profesionálnej aplikácii Adobe After Effect. Tento kurz bol pripravený tak, aby poskytol študentom základný pohľad na využitie možností programu v tvorbe pohyblivých obrazov, ako aj špeciálnych efektov pre video, film a web. Cieľom bolo študentov naučiť základné zručnosti a oboznámiť ich so softvérovými nástrojmi v danom programe: skladbu animácie, základnú terminológiu, import grafiky a médií a ich ďalšie spracovanie a animovanie na časovej osi.

Patrik Ševčík, foto autor

Výstavy a aktivity

Stredoslovenskej galérie

Bethlenov dom, Dolná 8:

Ako na umenie...

17. október 2018 – február 2019

Vystavujúci autori: Juraj Gábor, Eva Hnatová/Milan Hnat, Marianna Mlynarčíková/Nóra Ružičková, Patrik Ševčík.

Kurátorka: Martina Martincová.

Vernisáž: 16. októbra 2018 o 17.00.

HYDROZOA, Stála expozícia Stana Filka

Časť druhá, PAVILÓN

František Demeter & Tomáš Džadoň (27. jún – december 2018)

Vila D. Skuteckého, Horná 55:

Stála expozícia Dominika Skuteckého, celoročne.

Otváracie hodiny: UT – NE: 10.00 – 15.00 hod.

Dominik Skutecký: Neznáme portréty II.

(12. september – 31. december 2018)

Praetorium, Nám. Š. Moysesova 25:

My ľudia - We the People

(19. september – 4. november 2018)

Podujatia a sprievodné aktivity:

Celoročne – Vila D. Skuteckého: Zábavný skicár – pre najmenších návštevníkov – Detský tlačový sprievodca expozíciou – Galerijné kufríky – Holokaust a osudy D. Skuteckého.

Ponuka pre školy:

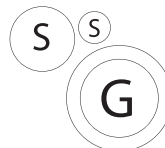
SSG realizuje tvorivé dielne, animácie a lektoráty pre materské, základné a stredné školy, školské kluby, základné umelecké školy a centrá voľného času.

Bližšie informácie na www.ssgbb.sk.

SSG, Dolná 8, 975 90 B. Bystrica,

tel.: +421 48/470 16 15, ssgbb@ssgbb.sk, www.ssgbb.sk, fcb.

Voľný vstup do SSG každú poslednú nedeľu v mesiaci počas roku 2018.

Stredoslovenská
galéria

Šoltýsová na Spiši

Michalovská rodáčka Anna Šoltýsová (24) študuje divadelnú réžiu a dramaturgiu na FDU AU pod pedagogickým vedením doc. Mgr. art. Matúša Ol'hu, PhD. a Mgr. art. Kataríny Burdovej, PhD.

Ako tretiačka si za svoje bakalárske predstavenie zvolila Bukovčanovu hru Zažeň vlka, ktorá mala úspešnú premiéru vlni začiatkom marca. Anna Šoltýsová v tomto období už usilovne „zarezáva“ na svojej absolventskej inscenácii, ktorú hodlá odpremiérovať začiatkom budúceho roka v Spišskom divadle v Spišskej Novej Vsi.

(ba)

Naši jubilanti

Október 2018

60 rokov – Ján Mazúch

60 rokov – doc. Mgr. Pavol Tužinský

60 rokov – doc. Igor Benca, akad. mal.

November 2018

60 rokov – Mgr. art. Milan Oravec, ArtD.

70 rokov – doc. akad. mal. Róbert Brun

December 2018

55 rokov – Vladimír Šrobár

65 rokov – prof. PhDr. Oliver Bakoš

Jubilantom v mene zamestnancov, študentov a sympatizantov školy srdečne blahožela a do ďalších rokov praje redakčná rada veľa zdravia, šťastia, inšpirácie, tvorivých síl a pohody v osobnom i profesijnom živote.

Zaznamenali sme

MIME FEST Polička

Festival MIME FEST – medzinárodný festival mimického divadla v Poličke (Česká republika, 18. – 22. 9. 2018) predstavuje spoluprácu so zahraničnými festivalmi, školami a významnými inštitúciami z oblasti mimického umenia. Zapája ich do širšieho európskeho kontextu a otvára nové možnosti stretnutia umelcov. Dramaturgia programu sa zameriava na profesionálnych umelcov a široký okruh foriem mimického divadla. Jeho hlavnou súčasťou je podpora mladej generácie a edukatívna činnosť – workshopy a semináre, vedené odborníkmi, určené ako pre študentov umeleckých škôl, tak pre verejnosť.

Pred senátnymi voľbami

Do konca tohto roku sa na pôde našej školy uskutočnia voľby do „veľkého“ akademického senátu, a to na štvorročné obdobie. V súčasnosti je predsedníčkou akademického senátu AU prof. Mgr. art. Mária Tomanová, ArtD., má dvoch podpredsedov, 9 členov za zamestnaneckú časť, 5 členov za študentskú časť a tajomníčku senátu.

Garantované dotácie pre umelecké VŠ

Novela zákona o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Ministerstva kultúry SR z dielne poslancov Smeru-SD a SNS počíta s tým, že toto ministerstvo by mohlo poskytovať umeleckým školám na projekty každoročne spolu najmenej 800 tisíc eur. Tieto dotácie by mali mať školy garantované a závisieť majú od

projektov, ktoré predložia a vyhodnotí odborná komisia. Novinka sa má týkať VŠMU v Bratislave, VŠVU v Bratislave a Akadémie umení v Banskej Bystrici. Uvedená suma je odvodená od súčtu predpokladaných výdavkov pre jednu fakultu v sume 100 tisíc eur a pre VŠVU v úhrnnej sume 200 tisíc eur. Skutočné ročné čerpanie alokovaných finančných prostriedkov má závisieť od konkrétneho počtu predložených projektov jednotlivými školami a ich finančnou náročnosťou v spojení so schválenými dotáciami. Pripomeňme, že študentské projekty možno dnes podporiť aj prostredníctvom Audiovizuálneho fondu, resp. Fondu na podporu umenia, chýba však osobitná samostatná platforma dotačnej podpory takýchto projektov.

(in, ba)

Na 14. ročníku inšpiratívneho festivalu s medzinárodnou účasťou Divadelná Chalupka 2018 v Brezne v septembri t. r. sa predstavila aj naša Akadémia umení s hrou Silvie Kováčikovej Hra na Ľuda Ondrejova, ktorú režisérsky nastudoval Matúš Oľha so študentmi FDU. Prvé kroky k vytvoreniu tohto festivalu začali kráčať k jeho realizácii začiatkom roka 2004. S myšlienkou divadelného festivalu ochotníkov sa pohrávala riaditeľka Stredoslovenského osvetového strediska v Banskej Bystrici Mária Palúchová, konkrétne myšlienky s ňou začali prinášať na svet jeho zakladatelia Laco Vagaday a Maroš Krajčovič. Hlavným zámerom bolo vytvorenie slobodného priestoru pre divadelných ochotníkov, mládež, detské divadlá, ale aj výtvarné projekty, koncerty hudobných skupín a v neposlednom rade mala ponuka oslaviť aj divákov v celom horehronskom regióne. Zámer vytvoriť festival plný vzájomných stretnutí a diskusií o amatérskom umení v zdravej konfrontácii s profesionálnym divadlom, naplnenom množstvom inšpiratívnych predstavení a workshopov nakoniec uzrel svetlo sveta.

Foto: Stanislav Spáč

Dnes, včera a predvčeraom profesora Hološku

Spoločenská sála Štátnej vedeckej knižnice v Banskej Bystrici privítala 4. októbra t. r. na neformálnom stretnutí v rámci cyklu Osobnosti vzácneho hosťa a množstvo jeho sympatizantov, obdivovateľov, priateľov, spolupracovníkov. Stalo sa tak z príležitosti významného životného jubilea prof. Ľudovíta Hološku (75), akad. mal., výtvarníka, pedagóga katedry malby FVU AU, autora publikácií o výtvarnom umení. A tak bolo o čom hovoriť, debatovať, diskutovať.

Po stretnutí nasledovala vernisáž Hološkovej výstavy Dnes, včera a predvčeraom v Galérii v podkroví Štátnej vedeckej knižnice, ktorá potrvá do 30. novembra t. r. „Výstava je postavená na konfrontácii mojich študentských prác s tým, čo robím dnes. Uvedomujem si, že ide o veľký časový oblúk a práve preto tam treba akýsi most. Preto je tam niekoľko prác, ktoré to všetko spájajú a vytvárajú kontinuum od toho, čo som vytvoril pred viac ako polstoročím až po dnešok. Ale na výstave

prevládajú tiež súčasné práce, z ostatných troch rokov a najmä tohtoročné. Pokiaľ ide o to, čo príde, budem mať ďalšiu výstavu na jar v Bratislave v Galérii 19, no nechcem to koncipovať ako reprízu. Uvidím ešte, ako to bude, ale určite tam budú najnovšie diela,“ uviedol nám na margo celého podujatia profesor Hološka.

(ba), foto Vlado Bahýl

